

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 11

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 7 ianuarie 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.736/2015. — Ordin al ministrului transporturilor pentru publicarea acceptării rectificărilor aduse Rezoluției MSC.370(93) prin documentul MSC 93/22/Add.1/Corr.3 al Organizației Maritime Internaționale din 5 noiembrie 2015	2
3.769/2015. — Ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind declararea livrărilor/prestărilor și achizițiilor efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA și pentru aprobarea modelului și conținutului declarației informative privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA	3–18
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 19 din 5 octombrie 2015 (Completul competent să judece recursul în interesul legii)	19–27
ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ	
22/2015. — Normă privind autorizarea fondului de pensii administrat privat	28–31

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR

ORDIN

pentru publicarea acceptării rectificărilor aduse Rezoluției MSC.370(93) prin documentul MSC 93/22/Add.1/Corr.3 al Organizației Maritime Internaționale din 5 noiembrie 2015

Având în vedere Ordinul ministrului transporturilor nr. 937/2015 privind publicarea acceptării amendamentelor la Codul internațional pentru construcția și echipamentul navelor pentru transportul în vrac al gazelor lichefiate (Codul IGC), adoptate de Organizația Maritimă Internațională prin Rezoluția MSC.370(93) a Comitetului de siguranță maritimă din 22 mai 2014,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 21/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor emite următorul ordin:

Art. 1. — Se publică rectificările aduse Rezoluției MSC.370(93) prin documentul MSC 93/22/Add.1/Corr.3 al Organizației Maritime Internaționale din 5 noiembrie 2015, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul transporturilor,
Marius Humelnicu,
secretar de stat

București, 30 decembrie 2015.

Nr. 1.736.

ANEXĂ

ORGANIZAȚIA MARITIMĂ INTERNAȚIONALĂ

COMITETUL DE SIGURANȚĂ MARITIMĂ
A 93-a sesiune
Agenda pct. 22

MSC 93/22/Add.1/Corr.3
5 noiembrie 2015
Original: ENGLEZĂ

RAPORTUL COMITETULUI DE SIGURANȚĂ MARITIMĂ PRIVIND CEA DE-A NOUĂZECI ȘI TREIA SESIUNE A SA

Rectificări

ANEXA 6

REZOLUȚIA MSC.370(93) (adoptată la 22 mai 2014)

Amendamente la Codul Internațional pentru Construcția și Echipamentul Navelor pentru Transportul în Vrac al Gazelor Lichefiate (Codul IGC)

1. În paragraful 5.12.1, cuvintele „să fie mai mare sau egală cu 55°C” se înlocuiesc cu cuvintele „să fie mai mare sau egală cu -55°C”.
2. În ultima frază de la alineatul 7.8.4, cuvintele „zonă protejată la gaze” se înlocuiesc cu cuvintele „locație sigură”.
3. În paragraful 8.2.18, cuvintele „de către Administrație” se șterg.
4. Modificare fără obiect în limba română.
5. În ultima frază de la paragraful 13.6.11, cuvintele „zonă protejată la gaze” se înlocuiesc cu cuvintele „locație sigură”.
6. Paragraful 16.9.5 se înlocuiește după cum urmează:
„16.9.5 În plus față de cerințele de la 16.4.3.2, atât admisia, cât și evacuarea ventilației trebuie să fie localizate în afara încăperii de mașini. Admisia trebuie să fie într-o zonă protejată la gaze și evacuarea trebuie să fie într-o locație sigură.”
7. În capitolul 19 — Rezumatul cerințelor minime, în coloana „i” a tabelului care conține rezumatul cerințelor minime, toate aparițiile numărului paragrafului de referință „14.4.1” se înlocuiesc cu „14.4.2” și toate aparițiile numărului paragrafului de referință „14.4.2” se înlocuiesc cu „14.4.3”.
8. În apendicele 2 — Model de Certificat internațional de conformitate pentru transportul în vrac al gazelor lichefiate, a doua notă privind modul de completare a certificatului este înlocuită după cum urmează:
„2. În conformitate cu Schema privind numărul de identificare OMI al navelor, pe care Organizația I-a adoptat prin Rezoluția A.1078(28).”

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ

ORDIN

privind declararea livrărilor/prestărilor și achizițiilor efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA și pentru aprobarea modelului și conținutului declarației informative privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA

În temeiul art. 11 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 59 alin. (2) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală emite următorul ordin:

Art. 1. — Persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA în România sunt obligate să declare livrările de bunuri, prestările de servicii și achizițiile de bunuri și servicii realizate pe teritoriul României către/de la orice persoană, așa cum este definită la art. 266 alin. (1) pct. 24 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. — În vederea îndeplinirii obligației prevăzute la art. 1, se aprobă modelul și conținutul formularului (394) „Declarație informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA”, cod MFP 14.13.01.02/f, prevăzut în anexa nr. 1.

Art. 3. — Formularul prevăzut la art. 2 se completează și se depune conform instrucțiunilor prevăzute în anexa nr. 2, iar condițiile ce trebuie respectate de către fișierul XML pentru depunerea electronică a declarațiilor vor fi disponibile pe portalul Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Art. 4. — Formularul prevăzut la art. 2 se gestionează conform procedurii prevăzute în anexa nr. 3.

Art. 5. — Caracteristicile de tipărire, modul de difuzare, de utilizare și păstrare ale formularului prevăzut la art. 2 sunt stabilite în anexa nr. 4.

Art. 6. — Anexele nr. 1—4 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 7. — Perioada de raportare pentru formularul menționat la art. 2 este perioada fiscală declarată pentru depunerea decontului de taxă pe valoarea adăugată (formularul 300),

prevăzută la art. 322 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8. — Declarația menționată la art. 2 se depune până în data de 25 inclusiv a lunii următoare încheierii perioadei de raportare, la organul fiscal competent.

Art. 9. — Direcțiile de specialitate din cadrul aparatului central al Agenției Naționale de Administrare Fiscală, Direcția generală de administrare a marilor contribuabili, direcțiile generale regionale ale finanțelor publice și unitățile fiscale subordonate acestora vor lua măsuri pentru ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Art. 10. — Prevederile prezentului ordin se aplică începând cu operațiunile efectuate în trimestrul I 2016 pe teritoriul național.

Art. 11. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 aprilie 2016.

Art. 12. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă prevederile Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.596/2011 privind declararea livrărilor/prestărilor și achizițiilor efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA și pentru aprobarea modelului și conținutului declarației informative privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 28 decembrie 2011, cu modificările ulterioare.

Președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală,

Gelu-Ștefan Diaconu

București, 23 decembrie 2015.

Nr. 3.769.

Agencia Națională de Administrare Fiscală	DECLARAȚIE INFORMATIVĂ PRIVIND LIVRĂRILE/PRESTĂRILE ȘI ACHIZIȚIILE EFECTUATE PE TERITORIUL NAȚIONAL DE PERSOANELE ÎNREGISTRATE ÎN SCOPURI DE TVA	394					
Tip plătitor	<table border="1"> <tr> <td>L -lunar</td> <td rowspan="4">Perioada: Anul <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> Luna <input type="text"/></td> </tr> <tr> <td>T -trimestrial</td> </tr> <tr> <td>S -semestrial</td> </tr> <tr> <td>A -anual</td> </tr> </table>	L -lunar	Perioada: Anul <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> Luna <input type="text"/>	T -trimestrial	S -semestrial	A -anual	
L -lunar	Perioada: Anul <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> Luna <input type="text"/>						
T -trimestrial							
S -semestrial							
A -anual							
sistemul normal de TVA	☐						
sistemul de TVA la încasare	☐						
Au fost efectuate operațiuni în perioada de raportare?	DA ☐	NU ☐					

A. DATE DE IDENTIFICARE ALE PERSOANEI ÎNREGISTRATE ÎN SCOPURI DE TVA	
COD DE ÎNREGISTRARE ÎN SCOPURI DE TVA RO <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
DENUMIRE/NUME ȘI PRENUME	
<input type="text"/>	
DOMICILIUL FISCAL (județ/sector, localitate, stradă, nr., bloc, scară, etaj, apartament, cod poștal)	
<input type="text"/>	
TELEFON	<input type="text"/>
FAX	<input type="text"/>
E-MAIL	<input type="text"/>
B. DATE DE IDENTIFICARE ALE REPREZENTANTULUI FISCAL/LEGAL/ÎMPUTERNICIT	
COD DE IDENTIFICARE FISCALĂ/CNP <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
DENUMIRE/NUME ȘI PRENUME	
<input type="text"/>	
DOMICILIUL FISCAL (județ/sector, localitate, stradă, nr., bloc, scară, etaj, apartament, cod poștal)	
<input type="text"/>	
TELEFON	<input type="text"/>
FAX	<input type="text"/>
E-MAIL	<input type="text"/>

C. REZUMAT DECLARAȚIE	
NUMĂRUL TOTAL AL PERSOANELOR IMPOZABILE ÎNREGISTRATE ÎN SCOPURI DE TVA ÎN ROMÂNIA INCLUSE ÎN DECLARAȚIE	<input type="text"/>

*) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

	NUMĂR DE FACTURI	BAZĂ IMPOZABILĂ	TVA*)
LIVRĂRI DE BUNURI/PRESTĂRI DE SERVICII (L) defalcate pe fiecare cotă de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul normal de TVA cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate			
LIVRĂRI DE BUNURI/PRESTĂRI DE SERVICII (L) defalcate pe fiecare cotă de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul de TVA la încasare cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate			
ACHIZIȚII DE BUNURI ȘI SERVICII(A) defalcate pe fiecare cotă de TVA de la persoane impozabile care aplică sistemul normal de TVA, cu excepția celor pentru care s-au primit facturi simplificate			
ACHIZIȚII DE BUNURI ȘI SERVICII (AÎ) defalcate pe fiecare cotă de TVA de la persoane impozabile care aplică sistemul de TVA la încasare, cu excepția celor pentru care s-au primit facturi simplificate			
LIVRĂRI DE BUNURI/PRESTĂRI DE SERVICII EFECTUATE PENTRU CARE SE APLICĂ TAXAREA INVERSĂ(V), din care:			
- cereale și plante tehnice			
- deșeuri feroase și neferoase			
- masă lemnoasă			
- certificate de emisii de gaze cu efect de seră			
- energie electrică			
- certificate verzi			
- clădiri/terenuri			
- aur de investiții			
- telefoane mobile			
- microprocesoare			
- console de jocuri, tablete PC și laptopuri			
ACHIZIȚII DE BUNURI ȘI SERVICII EFECTUATE PENTRU CARE SE APLICĂ TAXAREA INVERSĂ (C), din care:			
- cereale și plante tehnice			

- deșeuri feroase și neferoase			
- masă lemnoasă			
- certificate de emisii de gaze cu efect de seră			
- energie electrică			
- certificate verzi			
- clădiri/terenuri			
- aur de investiții			
- telefoane mobile			
- microprocesoare			
- console de jocuri, tablete PC și laptopuri			

*)TVA defalcat pe cote: 20%,9%,5%

D. REZUMAT DECLARAȚIE

NUMĂRUL TOTAL AL PERSOANELOR NEÎNREGISTRATE
ÎN SCOPURI DE TVA INCLUSE ÎN DECLARAȚIE

NUMĂR DE FACTURI BAZĂ IMPOZABILĂ TVA*)

LIVRĂRI DE BUNURI/PRESTĂRI DE SERVICII(L)
defalcate pe fiecare cotă de TVA efectuate de către
persoana impozabilă care aplică sistemul normal
de TVA cu excepția celor pentru care au fost emise
facturi simplificate

LIVRĂRI DE BUNURI/PRESTĂRI DE SERVICII(L)
defalcate pe fiecare cotă de TVA efectuate de către
persoana impozabilă care aplică sistemul de TVA la
încasare cu excepția celor pentru care au fost emise
facturi simplificate

Bunuri**)	NUMĂR DE FACTURI/ BORDEROURI DE ACHIZIȚII/ FILE CARNET DE COMERCIALIZARE A PRODUSELOR DIN SECTORUL AGRICOL	VALOARE ACHIZIȚII
Servicii		

ACHIZIȚII DE BUNURI ȘI SERVICII (N)

*)TVA defalcat pe cote: 20%,9%,5%

**))pentru achizițiile de la persoane neînregistrate va fi înscrisă natura bunurilor achiziționate:cereale și plante tehnice, deșeuri feroase și neferoase, masă lemnoasă, terenuri, clădiri, alte bunuri și servicii

E. REZUMAT DECLARAȚIE

NUMĂRUL TOTAL AL PERSOANELOR NESTABILITE ÎN ROMÂNIA
CARE SUNT STABILITE ÎN ALT STAT MEMBRU, NEÎNREGISTRATE
ȘI CARE NU SUNT OBLIGATE SĂ SE ÎNREGISTREZE
ÎN SCOPURI DE TVA ÎN ROMÂNIA INCLUSE ÎN DECLARAȚIE

	NUMĂR DE FACTURI	BAZĂ IMPOZABILĂ	TVA*)
LIVRĂRI DE BUNURI/PRESTĂRI DE SERVICII (L) defalcate pe fiecare cotă de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul normal de TVA cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
LIVRĂRI DE BUNURI/PRESTĂRI DE SERVICII (L) defalcate pe fiecare cotă de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul TVA la încasare cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
ACHIZIȚII DE BUNURI ȘI SERVICII EFECTUATE PENTRU CARE SE APLICĂ TAXAREA INVERSĂ (C)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

*)TVA defalcat pe cote: 20%,9%,5%

F. REZUMAT DECLARAȚIE

NUMĂRUL TOTAL AL PERSOANELOR IMPOZABILE NEÎNREGISTRATE
ȘI CARE NU SUNT OBLIGATE SĂ SE ÎNREGISTREZE ÎN SCOPURI DE TVA
ÎN ROMÂNIA, NESTABILITE PE TERITORIUL UNIUNII EUROPENE
INCLUSE ÎN DECLARAȚIE

	NUMĂR DE FACTURI	BAZĂ IMPOZABILĂ	TVA*)
LIVRĂRI DE BUNURI/PRESTĂRI DE SERVICII (L) defalcate pe fiecare cotă de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul normal de TVA cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
LIVRĂRI DE BUNURI/PRESTĂRI DE SERVICII (L) defalcate pe fiecare cotă de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul de TVA la încasare cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
ACHIZIȚII DE BUNURI ȘI SERVICII EFECTUATE PENTRU CARE SE APLICĂ TAXAREA INVERSĂ (C)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

*) TVA defalcat pe cote: 20%,9%,5%

G. REZUMAT DECLARAȚIE

	TOTAL NR. BONURI FISCALE	TOTAL INCASARI	TOTAL BAZĂ IMPOZABILĂ	TOTAL TVA*)
ÎNCASĂRI ÎN PERIOADA DE RAPORTARE PRIN INTERMEDIUL AMEF***) INCLUSIV ÎNCASĂRILE PRIN INTERMEDIUL BONURILOR FISCALE CARE ÎNDEPLINESC	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

CONDIȚIILE UNEI FACTURI SIMPLIFICATE INDIFERENT DACĂ AU/NU AU ÎNSCRIS CODUL DE ÎNREGISTRARE ÎN SCOPURI DE TVA AL BENEFICIARULUI (Î1)

ÎNCASĂRI ÎN PERIOADA DE RAPORTARE EFECTUATE DIN ACTIVITĂȚI EXCEPTATE DE LA OBLIGAȚIA UTILIZĂRII AMEF***) (Î2) CONFORM PREVEDERILOR LEGALE ÎN VIGOARE**)

*)TVA defalcat pe cote: 20%,9%,5%

**) OUG NR. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, cu modificările și completările ulterioare

***) AMEF - aparate de marcat electronice fiscale

H.REZUMAT DECLARAȚIE

(sumă de control)

	NUMĂR DE FACTURI	BAZĂ IMPOZABILĂ	TVA 20%
LIVRĂRI DE BUNURI/PRESTĂRI DE SERVICII (L+V)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
ACHIZIȚII DE BUNURI ȘI SERVICII (A+C)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
ACHIZIȚII DE BUNURI ȘI SERVICII (AÎ)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	NUMĂR DE FACTURI	BAZĂ IMPOZABILĂ	TVA 9%
LIVRĂRI DE BUNURI/PRESTĂRI DE SERVICII (L+V)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
ACHIZIȚII DE BUNURI ȘI SERVICII (A+C)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
ACHIZIȚII DE BUNURI ȘI SERVICII (AÎ)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	NUMĂR DE FACTURI	BAZĂ IMPOZABILĂ	TVA 5%
LIVRĂRI DE BUNURI/PRESTĂRI DE SERVICII (L+V)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
ACHIZIȚII DE BUNURI ȘI SERVICII EFECTUATE (A+C)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
ACHIZIȚII DE BUNURI ȘI SERVICII (AÎ)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

I ALTE INFORMAȚII:

1.
1.1 Livrări de bunuri/prestări de servicii defalcate pe fiecare cotă de TVA pentru care s-au emis facturi simplificate care au înscris codul de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului

Bază impozabilă

TVA^{*)}

1.2 Livrări de bunuri/prestări de servicii defalcate pe fiecare cotă de TVA pentru care s-au emis facturi simplificate fără a avea înscris codul de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului și pentru care nu s-au emis bonuri fiscale

Bază impozabilă

TVA^{*)}

1.3 Achiziții de bunuri și servicii defalcate pe fiecare cotă de TVA pentru care s-au primit facturi

Bază impozabilă

TVA^{*)}

simplificate de la persoane impozabile care aplică sistemul normal de TVA și care au înscris codul de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului

Bază impozabilă TVA*)

1.4 Achiziții de bunuri și servicii defalcate pe fiecare cotă de TVA pentru care s-au primit facturi simplificate de la persoane impozabile care aplică sistemul de TVA la încasare și care au înscris codul de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului

--	--

1.5 Achiziții de bunuri și servicii defalcate pe fiecare cotă de TVA pentru care s-au primit bonuri fiscale care îndeplinesc condițiile unei facturi simplificate și care au înscris codul de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului

Bază impozabilă TVA*)

--	--

2.

2.1 Plaaja de facturi utilizate în perioada de raportare

de la seria | | numărul | | la seria | | numărul | |

2.2 Număr total de facturi emise, în perioada de raportare, din plaaja de facturi utilizate: | |

de la seria | | numărul | | la seria | | numărul | |

din care:

- facturi stornate seria | | numărul | |

- facturi anulate seria | | numărul | |

- autofacturare seria | | numărul | | Bază impozabilă TVA*) | |

3. În cazul în care soldul sumei negative înregistrate în decontul de TVA aferent perioadei de raportare este solicitat la rambursare se vor selecta datele cu privire la natura operațiunilor din care provine acesta:

Achiziții de bunuri și servicii legate direct de bunurile imobile din următoarele categorii:	
a) parcuri eoliene	
b) construcții rezidențiale	
c) clădiri de birouri	
d) construcții industriale	
e) altele	
Achiziții de bunuri, cu excepția celor legate direct de bunuri imobile:	
a) cu cota standard de TVA 20%	
b) cu cota redusă de TVA 9%	
c) cu cota redusă de TVA 5%	
Achiziții de servicii, cu excepția celor legate direct de bunuri imobile:	
a) cu cota standard de TVA 20%	
b) cu cota redusă de TVA 9%	
c) cu cota redusă de TVA 5%	
Importuri de bunuri	

Livrări de bunuri imobile	
Livrări de bunuri, cu excepția bunurilor imobile:	
a) cu cota standard de TVA 20%	
b) cu cota redusă de TVA 9%	
c) cu cota redusă de TVA 5%	
Livrări de bunuri scutite de TVA	
Livrări de bunuri/prestări de servicii pentru care se aplică taxarea inversă	
Prestări de servicii:	
a) cu cota standard de TVA 20%	
b) cu cota redusă de TVA 9%	
c) cu cota redusă de TVA 5%	
Prestări de servicii scutite de TVA	
Livrări intracomunitare de bunuri	
Prestări intracomunitare de servicii	
Exporturi de bunuri	
Persoana impozabilă nu a efectuat livrări de bunuri/prestări servicii în perioada de raportare	

4. Date aferente operațiunilor desfășurate de către persoana impozabilă care aplică sistemul normal de TVA

Valoare TVA*)

4.1 TVA deductibilă aferentă facturilor achitate în perioada de raportare indiferent de data în care acestea au fost primite de la

--

persoane impozabile care aplică sistemul de TVA la încasare defalcate pe fiecare cotă de TVA		
5. Date aferente operațiunilor desfășurate de către persoana impozabilă care aplică sistemul de TVA la încasare		
5.1 TVA colectată aferentă facturilor încasate în perioada de raportare indiferent de data la care acestea au fost emise de către persoana impozabilă care aplică sistemul TVA la încasare defalcate pe fiecare cotă de TVA		Valoare TVA*)
5.2 TVA deductibilă aferentă facturilor achitate în perioada de raportare indiferent de data în care acestea au fost primite de la persoane impozabile care aplică sistemul normal de TVA defalcate pe fiecare cotă de TVA		Valoare TVA*)
5.3 TVA deductibilă aferentă facturilor achitate în perioada de raportare indiferent de data în care acestea au fost primite de la persoane impozabile care aplică sistemul de TVA la încasare defalcate pe fiecare cotă de TVA		Valoare TVA*)
6. În situația în care ați desfășurat, în perioada de raportare, activități dintre cele înscrise în listă veți selecta activitatea corespunzătoare și veți înscrie valoarea livrărilor/prestărilor precum și TVA aferentă		
	Listă activități	Valoarea livrărilor/ prestărilor
		Valoare TVA*)
*) TVA defalcat pe cote: 20%,9%,5%		

Subsemnatul _____ în calitate de reprezentant legal _____ declar, sub sancțiunile aplicate faptei de fals în declarații, următoarele:

1. persoana care a întocmit prezenta declarație este:

- persoana juridică denumire _____ CUI _____ calitate _____

- persoană fizică nume și prenume _____ CNP/NIF _____ funcția în cadrul persoanei impozabile _____ altă calitate _____

2. datele înscrise în prezenta declarație sunt corecte și complete și în concordanță cu datele înscrise în formularul 300 Decontul de taxă pe valoarea adăugată.*)

De asemenea, subsemnatul _____ în calitate de reprezentant legal _____ declar:

1. sunt de acord ca, pentru anul fiscal _____ în sensul prevederilor art. 11 alin. (3) lit.d) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, datele înscrise în prezenta declarație referitoare la tranzacțiile derulate cu fiecare persoană impozabilă (client/furnizor) înregistrată în scop de TVA să fie consultate de către aceasta prin intermediul aplicației informatice pusă la dispoziție de ANAF

DA **)

NU

2. sunt de acord cu schimbarea opțiunii, astfel ca pentru anul fiscal _____ în sensul prevederilor art. 11 alin. (3) lit.d) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, datele înscrise în prezenta declarație referitoare la tranzacțiile derulate cu fiecare persoană impozabilă (client/furnizor) înregistrată în scop de TVA să fie consultate de către aceasta prin intermediul aplicației informatice pusă la dispoziție de ANAF

DA **)

Semnătură

*) Informațiile rezultate din prezenta declarație pot face obiectul analizei de risc conform prevederilor din Legea nr.207/2015 privind Codul de procedură fiscală.

**) Acordul persoanei impozabile exprimat prin DA va fi valabil pentru toate declarațiile informative 394 pentru care există obligativitatea depunerii în anul fiscal menționat, fără a avea posibilitatea schimbării opțiunii.

Se completează de personalul organului fiscal

Organ fiscal _____

Număr înregistrare _____ Data înregistrării _____

Numele persoanei care a verificat _____

Cod M.F.P. 14.13.01.02/f Număr operator de date cu caracter personal _____

Cod MFP 14.13.01.02/f

LISTA OPERAȚIUNILOR TAXABILE EFECTUATE PE TERITORIUL NAȚIONAL (lit.C)
 (cu detalieri pe fiecare operațiune cu TVA și pe fiecare operațiune cu taxarea inversă pentru cereale și plante tehnice, deșeuri feroase și neferoase, certificate de emisii de gaze cu efect de seră, energie electrică, certificate verzi, clădiri, aur de investiții, microprocesoare, console de jocuri, tablete PC și laptopuri)
 (lei)

Nr. crt.	*) Tip L/A AÎ V/C	Cod de înregistrare în scopuri de TVA	Denumire/Nume și prenume beneficiar/ furnizor		
			Nr. de facturi	Baza impozabilă	TVA**)
1					

(în cazul selectării tip V/C se vor completa pentru fiecare furnizor/beneficiar, și următoarele)

Nr.crt.	Bunuri/ Servicii	Cod și denumire NC produs
1		

*) Tip operațiune: **L** - livrări, **A** - achiziții, **AÎ** - achiziții de la persoane impozabile care aplică TVA la încasare, **V** - livrări cu taxare inversă, **C** - achiziții cu taxare inversă
 **) TVA defalcată pe cote 20%, 9%, 5%

LISTA OPERAȚIUNILOR TAXABILE EFECTUATE PE TERITORIUL NAȚIONAL (lit.D)
 (cu detalieri pe operațiuni efectuate cu persoane neînregistrate în scopuri de TVA)
 (lei)

Nr. crt.	*) Tip L A	CUI/ CNP/ NIF	Bunuri/ Servicii***)	Denumire/Nume și prenume beneficiar/furnizor		Tip document
				Nr.de facturi/ Borderou de achiziții/ Carnet de comercializare a produselor din sectorul agricol	Baza impozabilă/ Valoare totală TVA**)	
1						

*)Tip operațiune: **L** - livrări, **A** - achiziții
 **)TVA defalcată pe cote 20%, 9%, 5%
 ***)pentru achizițiile de la persoane neînregistrate va fi înscrisă natura bunurilor achiziționate: cereale și plante tehnice, deșeuri feroase și neferoase, masă lemnoasă, terenuri, clădiri, alte bunuri și servicii.

LISTA OPERAȚIUNILOR TAXABILE EFECTUATE PE TERITORIUL NAȚIONAL (lit.E)						
(cu detalieri pe operațiuni efectuate cu persoane impozabile nestabilite în România care sunt stabilite în alt stat membru, neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România)						
(lei)						
Nr. crt.	*) Tip	Cod valabil de TVA în statul membru	Denumire/Nume și prenume beneficiar/ furnizor	Nr. de facturi	Baza impozabilă	TVA**)
1						
*) Tip operațiune: L - livrări, C - achiziții cu taxare inversă						
**)TVA defalcată pe cote 20%, 9%, 5%						

LISTA OPERAȚIUNILOR TAXABILE EFECTUATE PE TERITORIUL NAȚIONAL (lit.F)						
(cu detalieri pe operațiuni efectuate cu persoane impozabile neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România, nestabilite pe teritoriul Uniunii Europene)						
(lei)						
Nr. crt.	*) Tip	Cod de înregistrare	Denumire/Nume și prenume beneficiar/ furnizor	Nr. de facturi	Baza impozabilă	TVA**)
1						
*) Tip operațiune: L - livrări, C - achiziții cu taxare inversă						
**)TVA defalcată pe cote 20%, 9%, 5%						

LISTA OPERAȚIUNILOR TAXABILE EFECTUATE PE TERITORIUL NAȚIONAL (lit.G)						
(cu detalieri pe operațiuni efectuate prin intermediul aparatelor de marcat electronice fiscale (AMEF) precum și pentru operațiuni pentru care nu există obligația utilizării AMEF)						
(lei)						
*) Tip operațiune						
Î1	Luna	Nr.de AMEF***)	Nr.bonuri fiscale***)	Total încasări	Baza impozabilă	TVA**)
*) Tip operațiune:						
Î1- încasări lunare prin intermediul aparatelor de marcat electronice fiscale cu excepția celor pentru care s-au emis facturi. Se vor declara inclusiv încasările prin intermediul bonurilor fiscale care îndeplinesc condițiile unei facturi simplificate indiferent dacă au/nu au înscris codul de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului.						
Î2- încasări lunare efectuate din activități exceptate de la obligația utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale						
**) TVA defalcată pe cote 20%, 9%, 5%						
***)se va completa numai pentru Î1.						

INSTRUCȚIUNI

de depunere și completare a formularului (394) „Declarație informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA”, cod MFP 14.13.01.02/f

1. Declarația se completează și se depune de către:

a) persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA în România conform art. 316 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Codul fiscal*, și care sunt obligate la plata taxei conform art. 307 alin. (1), (2), (6) și (7) din Codul fiscal, pentru operațiuni impozabile în România conform art. 268 alin. (1) și taxabile cu cota prevăzută de Codul fiscal. Declarația se depune pentru orice operațiune taxabilă pentru care, conform titlului VII din Codul fiscal, este emisă o factură, inclusiv pentru avansuri, precum și pentru operațiunile la care se aplică sistemul TVA la încasare.

Declarația trebuie să conțină facturile care au fost emise în perioada de raportare, inclusiv cele care au înscrisă mențiunea „taxare inversă” sau „TVA la încasare”.

De asemenea, în declarație se înscriu:

— baza impozabilă și TVA aferente facturilor emise prin autofacturare conform lit. I pct. 2 din anexa nr. 1 la ordin;

— valoarea totală a bonurilor fiscale, inclusiv facturile simplificate și bonurile fiscale care îndeplinesc condițiile unei facturi simplificate conform prevederilor art. 319 alin. (12), (13) și (21) din Codul fiscal, indiferent dacă au/nu au înscris codul de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului;

b) persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA în România conform art. 316 din Codul fiscal, care realizează în România achiziții de bunuri sau servicii.

Declarația trebuie să conțină facturile care au fost primite în perioada de raportare, inclusiv cele care au înscrisă mențiunea „taxare inversă” sau „TVA la încasare”, precum și borderourile de achiziții de bunuri și filele din carnetele de comercializare a produselor din sectorul agricol în cazul achizițiilor efectuate de la persoane fizice.

De asemenea, în declarație se înscrie valoarea totală a facturilor simplificate și a bonurilor fiscale care îndeplinesc condițiile unei facturi simplificate conform prevederilor art. 319 alin. (12), (13) și (21) din Codul fiscal, dacă au înscris codul de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului.

2. Declarația se depune la organul fiscal competent până în data de 25 inclusiv a lunii următoare încheierii perioadei de raportare declarate pentru depunerea decontului (lunar, trimestrial etc.), inclusiv dacă în această perioadă nu au fost realizate operațiuni de natura celor care fac obiectul declarației.

Prin excepție, contribuabilii care au perioada fiscală luna calendaristică vor depune pentru lunile ianuarie și februarie 2016 declarația informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoane înregistrate în scopuri de TVA, prevăzută în Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.596/2011 privind declararea livrărilor/prestărilor și achizițiilor efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA și pentru aprobarea modelului și conținutului declarației informative privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA, cu modificările ulterioare, urmând ca, până la data de 25 aprilie 2016 inclusiv, să depună declarația prevăzută în anexa nr. 1 la

ordin pentru luna martie 2016, precum și pentru lunile ianuarie și februarie 2016, prin care vor fi înlocuite declarațiile depuse anterior.

3. În cazul în care, după depunerea declarației, persoana impozabilă constată existența unor omisiuni/erori în datele declarate, aceasta trebuie să depună o nouă declarație corect completată, cu operațiunile care necesită modificarea și/sau operațiunile care nu au fost declarate, declarație care înlocuiește declarația informativă depusă inițial.

4. Declarația se depune în format electronic sub forma unui fișier PDF, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 1 la ordin, care are atașat fișierul XML, disponibil pe portalul Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF).

4.1. Declarația se depune prin mijloace electronice de transmitere la distanță, pe portalul e-România. Pentru depunerea declarației, plătitorul trebuie să dețină un certificat calificat, eliberat în condițiile Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică, republicată.

4.2. Declarația se poate depune și în format electronic, pe suport electronic, însoțit de anexa nr. 1 la ordin, în format hârtie (doar prima pagină), semnat și ștampilat, conform legii. Declarația în format electronic, însoțită de formularul listat, semnat și ștampilat, se depune direct la registratura organului fiscal competent ori se comunică prin poștă cu confirmare de primire.

5. Declarația se completează/validează cu ajutorul programelor de asistență. Programele de asistență sunt puse la dispoziția contribuabililor gratuit de unitățile fiscale subordonate sau pot fi descărcate de pe site-ul ANAF, la adresa www.anaf.mfinante.gov.ro

Completarea declarației

SECȚIUNEA 1

Cartușul referitor la tipul plătitorului și perioada de raportare se completează cu:

a) la tip plătitor se înscrie perioada fiscală declarată pentru depunerea decontului de taxă pe valoarea adăugată (formularul 300), prevăzută la art. 322 din Codul fiscal, respectiv L — lunar, T — trimestrial, S — semestrial, A — anual;

b) anul la care se referă declarația; se înscrie anul calendaristic cu 4 caractere (de exemplu, 2015);

c) luna — se înscrie cu cifre arabe numărul aferent perioadei de raportare (de exemplu, 01 pentru ianuarie, 03 pentru trimestrul I, 06 pentru semestrul II, 12 pentru an);

d) sistem normal de TVA — se completează în cazul în care persoana impozabilă care depune declarația a optat pentru aplicarea sistemului normal de TVA;

e) sistem de TVA la încasare — se completează în cazul în care persoana impozabilă care depune declarația a optat pentru aplicarea sistemului de TVA la încasare;

f) în situația în care persoana impozabilă nu a desfășurat operațiuni în perioada de raportare, se va bifa căsuța corespunzătoare.

A. Date de identificare ale persoanei înregistrate în scopuri de TVA

1. Cod de înregistrare în scopuri de TVA — se înscrie codul de înregistrare în scopuri de TVA (codul de identificare fiscală precedat de prefixul RO).

2. Denumire/nume și prenume — se înscriu, după caz, denumirea sau numele și prenumele persoanei înregistrate în scopuri de TVA.

3. Domiciliul fiscal — se înscrie adresa domiciliului fiscal al persoanei înregistrate în scopuri de TVA.

B. Date de identificare ale reprezentantului fiscal/legal/împuternicitului

1. Cod de identificare fiscală/CNP — se înscrie codul de identificare fiscală sau codul numeric personal al reprezentantului fiscal/legal ori al împuternicitului.

2. Denumire/nume și prenume — se înscriu, după caz, denumirea sau numele și prenumele persoanei impozabile care a fost desemnată ca reprezentant fiscal/legal sau împuternicit de către persoana impozabilă străină.

3. Domiciliul fiscal — se înscrie adresa domiciliului fiscal al reprezentantului fiscal.

C. Rezumat declarație privind operațiunile desfășurate cu persoane impozabile înregistrate în scopuri de TVA în România

Acest cartuș conține:

1. numărul total al persoanelor înregistrate în scopuri de TVA incluse în declarație, indiferent de numărul operațiunilor;

2. numărul total al facturilor emise pentru livrările de bunuri/prestările de servicii defalcate pe fiecare cotă de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul normal de TVA, cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate;

3. valoarea totală a bazei impozabile aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii taxabile și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul normal de TVA, cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate;

4. numărul total al facturilor emise pentru livrările de bunuri/prestările de servicii defalcate pe fiecare cotă de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul de TVA la încasare, cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate;

5. valoarea totală a bazei impozabile aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii taxabile pentru care se aplică TVA la încasare și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul de TVA la încasare, cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate;

6. numărul total al facturilor primite pentru achizițiile de bunuri și servicii defalcate pe fiecare cotă de TVA de la persoane impozabile care aplică sistemul normal de TVA, cu excepția celor pentru care au fost primite facturi simplificate;

7. valoarea totală a bazei impozabile aferentă achizițiilor de bunuri și servicii taxabile și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA de la persoane impozabile care aplică sistemul normal de TVA, cu excepția celor pentru care s-au primit facturi simplificate;

8. numărul total al facturilor primite pentru achizițiile de bunuri și servicii defalcate pe fiecare cotă de TVA de la persoane impozabile care aplică sistemul de TVA la încasare, cu excepția celor pentru care au fost primite facturi simplificate;

9. valoarea totală a bazei impozabile aferentă achizițiilor de bunuri și servicii taxabile pentru care se aplică TVA la încasare și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA de la persoane impozabile care aplică sistemul de TVA la încasare, cu excepția celor pentru care s-au primit facturi simplificate;

10. numărul total al facturilor emise pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate pentru care se aplică taxarea inversă;

11. valoarea totală a bazei impozabile aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii efectuate pentru care se aplică taxarea inversă și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA și pe categorii de bunuri/prestări de servicii pentru care se aplică taxarea inversă;

12. numărul total al facturilor primite aferente achizițiilor de bunuri și servicii pentru care se aplică taxarea inversă;

13. valoarea totală a bazei impozabile aferentă achizițiilor de bunuri și serviciilor efectuate pentru care se aplică taxarea inversă și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA și pe categorii de bunuri și servicii pentru care se aplică taxarea inversă.

D. Rezumat declarație privind operațiuni desfășurate cu persoane neînregistrate în scopuri de TVA

Acest cartuș conține:

1. numărul total al persoanelor neînregistrate în scopuri de TVA incluse în declarație, indiferent de numărul operațiunilor;

2. numărul total al facturilor emise pentru livrările de bunuri/prestările de servicii defalcate pe fiecare cotă de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul normal de TVA, cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate;

3. valoarea totală a bazei impozabile aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii taxabile și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul normal de TVA, cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate;

4. numărul total al facturilor emise pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul de TVA la încasare, cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate;

5. valoarea totală a bazei impozabile aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii taxabile pentru care se aplică TVA la încasare și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul de TVA la încasare, cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate;

6. natura bunurilor/serviciilor care au fost achiziționate de la persoane fizice, respectiv: cereale și plante tehnice, deșeuri feroase și neferoase, masă lemnoasă, terenuri, clădiri, alte bunuri, servicii;

7. numărul total al facturilor/borderourilor de achiziții/filelor din carnetele de comercializare a produselor din sectorul agricol primite pentru achizițiile de bunuri și servicii efectuate de la persoanele neînregistrate în scopuri de TVA;

8. valoarea totală a achizițiilor de bunuri și servicii efectuate de la persoane neînregistrate în scopuri de TVA.

E. Rezumat declarație privind operațiunile desfășurate cu persoane nestabilite în România care sunt stabilite în alt stat membru, neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România

Acest cartuș conține:

1. numărul total al persoanelor impozabile nestabilite în România, care sunt stabilite în alte state membre, neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România, indiferent de numărul operațiunilor;

2. numărul total al facturilor emise pentru livrările de bunuri/prestările de servicii defalcate pe fiecare cotă de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul normal de TVA, cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate;

3. valoarea totală a bazei impozabile aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii taxabile și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul normal de TVA, cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate;

4. numărul total al facturilor emise pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul de TVA la încasare, cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate;

5. valoarea totală a bazei impozabile aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii taxabile pentru care se aplică TVA la încasare și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul de TVA la încasare, cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate;

6. numărul total al facturilor primite pentru achizițiile de bunuri și servicii pentru care se aplică taxarea inversă;

7. valoarea totală a bazei impozabile aferentă achizițiilor de bunuri și servicii pentru care se aplică taxarea inversă și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA.

F. Rezumat declarație privind operațiunile desfășurate cu persoane impozabile neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România, nestabilite pe teritoriul Uniunii Europene

Acest cartuș conține:

1. numărul total al persoanelor impozabile care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România, nestabilite pe teritoriul Uniunii Europene, indiferent de numărul operațiunilor;

2. numărul total al facturilor emise pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate către persoane impozabile care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România, nestabilite pe teritoriul Uniunii Europene;

3. valoarea totală a bazei impozabile aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii taxabile și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul normal de TVA, cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate;

4. numărul total al facturilor emise pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul de TVA la încasare, cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate;

5. valoarea totală a bazei impozabile aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii taxabile pentru care se aplică TVA la încasare și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA efectuate de către persoana impozabilă care aplică sistemul de TVA la încasare, cu excepția celor pentru care au fost emise facturi simplificate;

6. numărul total al facturilor primite pentru achizițiile de bunuri și servicii pentru care se aplică taxarea inversă;

7. valoarea totală a bazei impozabile aferentă achizițiilor de bunuri și servicii pentru care se aplică taxarea inversă și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA.

G. Rezumat declarație privind încasările lunare realizate din operațiuni efectuate prin intermediul aparatelor de marcat electronice fiscale, precum și din activități exceptate, conform prevederilor Ordonanței de urgență a

Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Acest cartuș conține:

1. numărul total al bonurilor fiscale și valoarea totală a încasărilor efectuate prin intermediul aparatelor de marcat electronice fiscale, emise în perioada de raportare, inclusiv a încasărilor prin intermediul bonurilor fiscale care îndeplinesc condițiile unei facturi simplificate, indiferent dacă au/nu au înscris codul de TVA al beneficiarului. Nu vor fi incluse în acest cartuș bonurile fiscale pentru care au fost emise facturi definite la art. 319 din Codul fiscal, cu excepția alin. (12), (13) și (21) din cadrul aceluiași articol;

2. valoarea totală a bazei impozabile, în perioada de raportare, aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii taxabile efectuate prin intermediul aparatelor de marcat electronice fiscale și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA;

3. valoarea totală a încasărilor, în perioada de raportare, din activități exceptate de la obligația utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale conform prevederilor legale în vigoare la data aplicării;

4. valoarea totală a bazei impozabile, în perioada de raportare, aferentă activităților economice exceptate de la obligația utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale, conform prevederilor legale în vigoare la data aplicării, și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA.

H. Rezumat declarație privind operațiunile realizate pe teritoriul României

Acest cartuș conține:

1. numărul total al facturilor emise/primite în perioada de raportare, defalcate pe cote de TVA, cu excepția celor pentru care au fost emise/primite facturi simplificate;

2. valoarea totală a bazei impozabile aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii taxabile efectuate, inclusiv cele pentru care se aplică taxarea inversă defalcată pe cote de TVA (20%, 9%, 5%);

3. valoarea totală a TVA aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii taxabile efectuate, inclusiv cele pentru care se aplică taxarea inversă defalcată pe cote de TVA (20%, 9%, 5%);

4. valoarea totală a bazei impozabile aferentă achizițiilor de bunuri și servicii taxabile efectuate, inclusiv cele pentru care se aplică taxarea inversă, precum și cele pentru care se aplică TVA la încasare defalcată pe cote de TVA (20%, 9%, 5%);

5. valoarea totală a TVA aferentă achizițiilor de bunuri și servicii taxabile efectuate, inclusiv cele pentru care se aplică taxarea inversă, precum și cele pentru care se aplică TVA la încasare defalcată pe cote de TVA (20%, 9%, 5%).

I. Alte informații

Acest cartuș conține:

1.1. valoarea totală a bazei impozabile aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii pentru care s-au emis facturi simplificate care au înscris codul de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcată pe cote de TVA (20%, 9%, 5%);

1.2. valoarea totală a bazei impozabile aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii pentru care s-au emis facturi simplificate fără a avea înscris codul de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului și pentru care nu au fost emise bonuri fiscale, defalcată pe cote de TVA (20%, 9%, 5%);

1.3. valoarea totală a bazei impozabile aferentă achizițiilor de bunuri și servicii pentru care s-au primit facturi simplificate de la persoane impozabile care aplică sistemul normal de TVA și care au înscris codul de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului, defalcată pe cote de TVA (20%, 9%, 5%);

1.4. valoarea totală a bazei impozabile aferentă achizițiilor de bunuri și servicii pentru care s-au primit facturi simplificate de la persoane impozabile care aplică sistemul de TVA la încasare și care au înscris codul de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului, defalcată pe cote de TVA (20%, 9%, 5%);

1.5. valoarea totală a bazei impozabile aferentă achizițiilor de bunuri și servicii pentru care s-au primit bonuri fiscale care îndeplinesc condițiile unei facturi simplificate și care au înscris codul de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului, defalcată pe cote de TVA (20%, 9%, 5%);

2.1. plaja de facturi utilizate în perioada de raportare de la seria nr. .../la seria nr. ...;

2.2. număr total de facturi emise în perioada de raportare de la seria nr. .../la seria nr. ..., din care:

2.2.1. seria și numărul facturilor stornate;

2.2.2. seria și numărul facturilor anulate;

2.2.3. seria și numărul facturilor emise prin autofacturare, inclusiv baza impozabilă și TVA aferente, defalcată pe fiecare cotă (20%, 9%, 5%);

3. descrierea operațiunilor din care provine soldul sumei negative înregistrat în decontul de TVA de către persoana impozabilă care depune declarația și care este solicitat la rambursare în perioada de raportare — se va bifa căsuța/căsuțele corespunzătoare fiecărei operațiuni în parte;

4. date aferente operațiunilor desfășurate de către persoana impozabilă care aplică sistemul normal de TVA:

4.1. valoarea totală a TVA deductibile aferentă facturilor achitate în perioada de raportare indiferent de data în care acestea au fost primite de la persoane impozabile care aplică sistemul de TVA la încasare defalcate pe fiecare cotă de TVA (20%, 9%, 5%);

5. date aferente operațiunilor desfășurate de către persoana impozabilă care aplică sistemul de TVA la încasare:

5.1. valoarea totală a TVA colectate aferentă facturilor încasate în perioada de raportare indiferent de data la care acestea au fost emise de către persoana impozabilă care aplică sistemul de TVA la încasare defalcate pe fiecare cotă de TVA (20%, 9%, 5%);

5.2. valoarea totală a TVA deductibile aferentă facturilor achitate în perioada de raportare indiferent de data în care acestea au fost primite de la persoane impozabile care aplică sistemul normal de TVA defalcate pe fiecare cotă de TVA (20%, 9%, 5%);

5.3. valoarea totală a TVA deductibile aferentă facturilor achitate în perioada de raportare indiferent de data în care acestea au fost primite de la persoane impozabile care aplică sistemul de TVA la încasare defalcate pe fiecare cotă de TVA (20%, 9%, 5%);

6. în situația în care persoana impozabilă a desfășurat activitate/activități definite/definite conform listei disponibile pe portalul ANAF, se vor completa valoarea livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii fără TVA, precum și TVA aferentă defalcată pe cote (20%, 9%, 5%).

În cazul în care declarația este întocmită de:

— persoana juridică, se vor completa denumirea, CUI și calitatea acesteia;

— persoana fizică, se vor completa numele și prenumele, CNP/NIF, funcția în cadrul persoanei impozabile, altă calitate în afara persoanei impozabile.

Datele înscrise în declarație referitoare la tranzacțiile derulate cu fiecare persoană impozabilă (client/furnizor) înregistrată în scop de TVA pot fi consultate de către aceasta prin intermediul aplicației informatice puse la dispoziție de ANAF și cu acordul persoanei impozabile care depune declarația. Acordul va fi dat în prima declarație depusă de persoana impozabilă și va fi valabil pentru toate declarațiile informative 394 pentru care există obligativitatea depunerii în anul fiscal menționat, fără a avea posibilitatea schimbării opțiunii.

În cazul în care persoana impozabilă nu și-a exprimat acordul, aceasta are posibilitatea schimbării opțiunii în cursul anului. Astfel, persoana impozabilă va bifa în mod corespunzător căsuța corespunzătoare schimbării opțiunii.

În situația în care persoana impozabilă nu și-a exprimat acordul prin nicio declarație informativă depusă pe parcursul anului, aceasta nu va putea consulta datele înscrise de parteneri în declarațiile informative 394, referitoare la tranzacțiile bilaterale, indiferent de opțiunea acestora.

SECȚIUNEA a 2-a

Prezenta secțiune, pentru fiecare rezumat al declarației, cuprinde:

— valorile totale înscrise în facturile emise/primite, în borderourile de achiziții și în filele carnetelor de comercializare a produselor din sectorul agricol pentru fiecare partener de tranzacție, pentru perioada de raportare, inclusiv raportul lunar al memoriei fiscale de la aparatele de marcat electronice fiscale, defalcate pe fiecare cotă de TVA;

— valorile totale înscrise în facturile emise/primite aferente tranzacțiilor pentru care se aplică taxarea inversă pentru cereale și plante tehnice, deșeuri feroase și neferoase, masă lemnoasă, certificate de emisii de gaze cu efect de seră, energie electrică, certificate verzi, clădiri/terenuri, aur de investiții, telefoane mobile, microprocesoare, console de jocuri, tablete PC, laptopuri se completează separat față de celelalte operațiuni, pentru fiecare cod de înregistrare în scopuri de TVA, categorie de bunuri/servicii supuse taxării inverse și pentru fiecare cotă defalcată de TVA.

Listele operațiunilor taxabile efectuate pe teritoriul național cuprind următoarele tipuri de operațiuni:

— operațiuni efectuate cu persoane impozabile (cu detalieri pe fiecare operațiune cu TVA și pe fiecare operațiune cu taxare inversă pentru cereale și plante tehnice, deșeuri feroase și neferoase, masă lemnoasă, certificate de emisii de gaze cu efect de seră, energie electrică, certificate verzi, clădiri/terenuri, aur de investiții, telefoane mobile, microprocesoare, console de jocuri, tablete PC, laptopuri);

— operațiuni efectuate cu persoane neînregistrate în scopuri de TVA (cu detalieri pe fiecare operațiune);

— operațiuni efectuate cu persoanele impozabile nestabilite în România, care sunt stabilite în alte state membre, neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România (cu detalieri pe fiecare operațiune);

— operațiuni efectuate cu persoanele impozabile neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România, nestabilite pe teritoriul Uniunii Europene (cu detalieri pe fiecare operațiune);

— operațiuni efectuate prin intermediul aparatelor de marcat electronice fiscale, cu excepția celor pentru care s-au emis

facturi, inclusiv încasările prin intermediul bonurilor fiscale care îndeplinesc condițiile unei facturi simplificate indiferent dacă au/nu au înscris codul de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului;

— operațiuni efectuate din activitățile economice exceptate de la obligația utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale.

1. Coloana „Nr. curent” de la lit. C, D, E, F — se înscrie o singură dată numărul curent pentru fiecare furnizor/beneficiar.

2. Coloana „Tip L/A/A1/V/C/N/Î1/Î2” de la lit. C, D, E, F, G — se înscrie tipul operațiunii efectuate, și anume:

— L — livrări de bunuri/prestări de servicii pentru care au fost emise facturi, cu excepția facturilor simplificate;

— A — achiziții de bunuri/servicii pentru care au fost primite facturi, cu excepția facturilor simplificate;

— A1 — achiziții de bunuri/servicii pentru care au fost primite facturi cu TVA la încasare;

— V — livrări de bunuri/prestări de servicii pentru care se aplică taxarea inversă;

— C — achiziții de bunuri/servicii pentru care se aplică taxarea inversă;

— N — achiziții de bunuri/servicii pentru care au fost primite facturi/borderouri de achiziții/file din carnetele de comercializare a produselor din sectorul agricol de la persoane neînregistrate;

— Î1 — încasări realizate prin intermediul aparatelor de marcat electronice fiscale;

— Î2 — încasări efectuate din activități exceptate de la obligația utilizării aparatelor electronice de marcat fiscale.

3. Coloana „CUI/CNP/NIF/Cod de înregistrare în scopuri de TVA al furnizorului/beneficiarului/Cod valabil de TVA în statul membru/Cod de înregistrare” de la lit. C, D, E, F — se înscriu, după caz:

— CUI furnizor/beneficiar al persoanei impozabile neînregistrate în scopuri de TVA;

— CNP furnizor/beneficiar, persoană fizică;

— NIF furnizor/beneficiar, persoană fizică;

— codul de înregistrare în scopuri de TVA al furnizorului/beneficiarului;

— codul de înregistrare în scopuri de TVA al reprezentantului fiscal desemnat, în cazul în care furnizorul/beneficiarul nu este stabilit în România și este persoană obligată la plata taxei;

— cod valabil de TVA în statul membru al persoanei impozabile nestabilite în România, care este stabilită în alt stat membru, neînregistrată și care nu este obligată să se înregistreze în scopuri de TVA în România;

— cod de înregistrare din registrul companiilor din țara de rezidență pentru persoana impozabilă neînregistrată și care nu este obligată să se înregistreze în scopuri de TVA în România, nestabilită pe teritoriul Uniunii Europene.

4. Coloana „Denumire/Nume și prenume furnizor/beneficiar” de la lit. C, D, E, F — se înscriu, după caz:

— denumirea/numele și prenumele persoanei impozabile înregistrate/neînregistrate în scopuri de TVA;

— numele și prenumele persoanei fizice;

— denumirea persoanei impozabile nestabilite în România care este stabilită în alt stat membru, neînregistrată și care nu este obligată să se înregistreze în scopuri de TVA în România;

— denumirea persoanei impozabile neînregistrate și care nu este obligată să se înregistreze în scopuri de TVA în România, nestabilită pe teritoriul Uniunii Europene;

— denumirea/numele și prenumele reprezentantului fiscal desemnat, în cazul în care furnizorul/beneficiarul nu este stabilit în România și este persoană obligată la plata taxei.

5. Coloana „Număr de facturi/borderouri de achiziții/file carnet de comercializare a produselor din sectorul agricol” de la lit. C, D, E, F — se înscrie numărul total al facturilor emise/primite și numărul total al borderourilor de achiziții/filelor din carnetele de comercializare a produselor din sectorul agricol primite.

Prin excepție, în situația în care în cuprinsul unei facturi emise/primite există operațiuni cu cote de TVA diferite, la rubrica „număr de facturi” se vor înscrie valoarea 1 în dreptul operațiunii cu valoarea cea mai mare a TVA și valoarea 0 pentru restul operațiunilor.

6. Coloana „Baza impozabilă” de la lit. C, D, E, F — se înscrie valoarea bazei impozabile, în lei, aferentă livrărilor/prestărilor/achizițiilor, inclusiv cele pentru care se aplică taxarea inversă, precum și valoarea bazei impozabile aferentă facturilor de stornare, defalcată pe cote de TVA (20%, 9%, 5%). În cazul în care baza impozabilă este negativă, valoarea totală a acesteia se înscrie cu semnul (-).

7. Coloana „Taxă pe valoarea adăugată” de la lit. C, D, E, F — se înscrie valoarea TVA, în lei, aferentă livrărilor/prestărilor/achizițiilor, inclusiv cele pentru care se aplică taxarea inversă, precum și TVA aferentă facturilor de stornare, defalcată pe cote de TVA (20%, 9%, 5%). Dacă taxa pe valoarea adăugată este negativă, valoarea totală a acesteia se înscrie cu semnul (-).

8. Coloana „Bunuri/servicii” de la lit. C — se selectează categoria de bunuri sau servicii pentru care se aplică taxarea inversă.

9. Coloana „Cod și denumire NC produs” de la lit. C — se înscriu bunurile din categoria cereale și plante tehnice care figurează în nomenclatura combinată stabilită prin Regulamentul (CEE) nr. 2.658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun, modificată conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 927/2012 al Comisiei din 9 octombrie 2012, ce se regăsește pe portalul ANAF.

10. Coloana „Bunuri/servicii” de la lit. D — se înscrie natura bunurilor/serviciilor achiziționate de la persoane neînregistrate în scopuri de TVA.

11. Coloana „Tip document” de la lit. D — se selectează tipul documentului: factură/borderou de achiziții/filă din carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol.

12. Coloana „Tip operațiune” de la lit. G — se selectează tipul încasărilor:

— încasări prin intermediul aparatelor de marcat electronice fiscale, inclusiv încasările prin intermediul bonurilor fiscale care îndeplinesc condițiile unei facturi simplificate, indiferent dacă au/nu au înscris codul de înregistrare în scopuri de TVA al beneficiarului;

— încasări efectuate din activități exceptate de la obligația utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale, conform prevederilor legale în vigoare.

13. Coloana „Total încasări” de la lit. G — se înscrie totalul încasărilor, în lei, din perioada de raportare prin intermediul aparatelor de marcat electronice fiscale, respectiv încasări efectuate din activități exceptate de la obligația utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale, conform prevederilor legale în vigoare.

14. Coloana „Total bază impozabilă” de la lit. G — se înscrie valoarea bazei impozabile, în lei, din perioada de raportare aferentă încasărilor, inclusiv valoarea bazei impozabile aferentă stornărilor, defalcată pe cote de TVA (20%, 9%, 5%).

15. Coloana „Taxa pe valoarea adăugată” de la lit. G — se înscrie valoarea TVA, în lei, din perioada de raportare aferentă încasărilor, inclusiv valoarea taxei pe valoarea adăugată aferentă stornărilor, defalcată pe cote de TVA (20%, 9%, 5%).

Procedura de gestiune a formularului (394) „Declarație informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA”, cod MFP 14.13.01.02/f

1. Declarația se depune până în data de 25 inclusiv a lunii următoare încheierii perioadei de raportare, la organul fiscal competent.

2. Prelucrarea declarației informative

2.1. Prelucrarea declarațiilor informative depuse de persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA se realizează de către organul fiscal competent, prin folosirea programului informatic de prelucrare pus la dispoziție de Direcția generală de tehnologia informației, până la data de 15 a lunii următoare termenului de depunere a declarației.

2.2. După prelucrare, declarația informativă se arhivează la dosarul fiscal al persoanei impozabile înregistrate în scopuri de TVA.

2.3. În cazul în care, după depunerea declarației, persoana impozabilă constată existența unor omisiuni/erori în datele declarate, persoana impozabilă trebuie să depună o nouă declarație, corect completată, care înlocuiește declarația informativă depusă inițial.

2.4. Declarația prevăzută la pct. 2.3 se prelucrează la momentul primirii de la persoana impozabilă.

3. Verificarea declarației informative

3.1. După primirea declarației, organul fiscal va verifica îndeplinirea obligației de depunere a declarației, prin corelarea informațiilor referitoare la persoanele impozabile care sunt înregistrate în scopuri de TVA și au declarat în decontul de TVA numai operațiuni efectuate pe teritoriul național cu informațiile referitoare la persoanele impozabile care au depus declarații informative.

3.2. Pentru persoanele impozabile care nu au depus declarațiile informative conform pct. 3.1 se emit de către organul fiscal notificări.

3.3. Notificările prevăzute la pct. 3.2 se emit până cel târziu la data de 15 a lunii următoare termenului legal de depunere a decontului de TVA.

3.4. Verificarea faptului că este o declarație corectă reprezintă un proces ulterior depunerii, care se desfășoară pe serverele centrale. După depunerea prin internet sau la ghișeu a formularului (394) „Declarație informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA”, cod MFP 14.13.01.02/f, denumită în continuare *declarația (394)*, starea acesteia se poate verifica accesând portalul Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

3.5. În cazul în care pe pagina de vizualizare a stării declarației (394) se afișează un mesaj cu erorile pe care le conține documentul depus, contribuabilul trebuie ca, în termen de 3 zile lucrătoare, să corecteze toate erorile comunicate și să reia procesul de depunere a declarației (394).

4. Gestionarea declarației informative

4.1. Informațiile din declarațiile informative depuse la termenele legale de depunere, precum și cele depuse conform pct. 2.3 se introduc într-o bază de date.

4.2. Informațiile din baza de date sunt gestionate de Direcția generală de informații fiscale și Direcția generală de tehnologia informației și vor fi valorificate de către Direcția generală antifraudă fiscală, Direcția generală coordonare inspecție fiscală, Direcția generală de administrare a marilor contribuabili și direcțiile generale regionale ale finanțelor publice.

4.3. Informațiile din declarațiile informative vor fi păstrate în baza de date pe o perioadă de 5 ani fiscali începând cu anul depunerii declarației. După trecerea perioadei de 5 ani, informațiile vor fi arhivate.

Caracteristici de tipărire, modul de difuzare, de utilizare și păstrare a formularului

Denumirea formularului: „Declarație informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA”

Cod MFP: 14.13.01.02/f

Format: A4/t1

Caracteristici de tipărire:

— pe o singură față;

— se utilizează echipament informatic pentru completare și editare cu ajutorul programului de asistență asigurat, gratuit, de către unitățile fiscale teritoriale sau descărcat de pe site-ul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, la adresa www.anaf.mfinante.gov.ro.

Se difuzează gratuit.

Se utilizează la declararea livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii și a achizițiilor de bunuri și servicii efectuate pe teritoriul

național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA în România.

Se depune de către persoana înregistrată în scopuri de TVA sau de către reprezentantul său fiscal.

Circulă:

— în format electronic, la organul fiscal competent;

— formularul în format hârtie, în două exemplare listate, semnate și ștampilate conform legii: un exemplar la contribuabil și un exemplar la organul fiscal competent.

Se arhivează la organul fiscal: formatul electronic, în arhiva de documente electronice, iar formularul — în format hârtie — „Declarație informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA” însoțitor, listat, semnat și ștampilat conform legii, la dosarul fiscal al contribuabilului.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL COMPETENT SĂ JUDECE RECURSUL ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 19**din 5 octombrie 2015**

Dosar nr. 12/2015

Iulia Cristina Tarcea	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Lavinia Curelea	— președintele Secției I civile
Roxana Popa	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Mirela Sorina Popescu	— președintele Secției penale
Dragu Crețu	— judecător la Secția I civilă
Raluca Moglan	— judecător la Secția I civilă
Simona Gina Pietreanu	— judecător la Secția I civilă
Carmen Elena Popoiag	— judecător la Secția I civilă
Aurelia Rusu	— judecător la Secția I civilă — judecător-raportor
Rodica Susanu	— judecător la Secția I civilă
Bianca Elena Țândărescu	— judecător la Secția I civilă — judecător-raportor
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Marian Budă	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă — judecător-raportor
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Trănica Teau	— judecător la Secția a II-a civilă
Nela Petrișor	— judecător la Secția a II-a civilă
Veronica Magdalena Dănăilă	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Cezar Hîncu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Năstasie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Maricela Cobzariu	— judecător la Secția penală
Silvia Cerbu	— judecător la Secția penală

Completul competent să judece recursul în interesul legii este legal constituit în conformitate cu dispozițiile art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă, raportat la art. 272 alin. (2) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecătoreasă Iulia Cristina Tarcea, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Antonia Constantin, procuror șef adjunct al Secției judiciare.

La ședința de judecată participă prim-magistratul-asistent, Aneta Ionescu, desemnată pentru această cauză în conformitate cu dispozițiile art. 272 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii exercitat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța și Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava privind interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă raportat la prevederile art. 56, 76 și 82 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu referire la aplicabilitatea procedurii speciale de înscriere a drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii, în cazul prescripțiilor achizitive începute și eventual împlinite înainte de intrarea în vigoare a noului cod civil.

Se referă de către prim-magistratul-asistent că, la data de 5 octombrie 2015, Curtea de Apel Constanța a depus la dosarul cauzei note scrise care relevă punctul de vedere al acestei instanțe relativ la problema de drept supusă dezlegării.

După prezentarea referatului cauzei, constatând că nu mai sunt chestiuni prealabile de discutat sau excepții de invocat, președintele completului, doamna judecătoreasă Iulia Cristina Tarcea, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, acordă cuvântul doamnei Antonia Constantin, procuror șef adjunct al Secției judiciare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Reprezentantul procurorului general a învederat, în esență, că procedura privitoare la înscrierea drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii, cuprinsă în cartea a VI-a, titlul XII al Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, este aplicabilă și uzucapiunilor începute anterior datei de 1 octombrie 2011, indiferent dacă imobilele au fost înscrise sau nu în cărțile funciare.

Președintele completului, doamna judecătoreasă Iulia Cristina Tarcea, constatând că nu mai sunt alte completări, chestiuni de invocat sau întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎN ALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, a constatat următoarele:

I. Problema de drept ce a generat practica neunitară

Prin memoriul de recurs în interesul legii formulat de autorii sesizării a fost indicată următoarea problemă de drept ca fiind soluționată diferit de instanțele judecătorești:

„Interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1.050 — 1.053 din Codul de procedură civilă raportat la prevederile art. 56, 76 și 82 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil (denumită în continuare *Legea nr. 71/2011*), cu referire la aplicabilitatea procedurii speciale de înscriere a drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii, în cazul prescripțiilor achizitive începute și, eventual, împlinite înainte de intrarea în vigoare a noului cod civil”.

II. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

La data de 19 mai 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție a fost învestită cu Sesizarea nr. 3.363/33 din 13 mai 2015, potrivit Hotărârii nr. 7 din 12 mai 2015 a Colegiului de conducere al Curții de Apel Constanța. Cauza a fost înregistrată pe rolul instanței supreme, Completul competent să soluționeze recursul în interesul legii, cu nr. 12/2015.

La data de 10 iunie 2015, Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție cu aceeași problemă de drept, invocând adresa de informare a Curții de Apel Constanța referitoare la Sesizarea nr. 3.363/33 din 13 mai 2015. Cauza a fost înregistrată pe rolul instanței supreme sub nr. 16/2015.

Constatând că, prin cele două sesizări menționate, problema de drept ce s-a solicitat a fi interpretată unitar este identică, prin rezoluția din 16 iunie 2015, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Cristina Iulia Tarcea, a dispus conexarea Dosarului nr. 16/2015 la Dosarul nr. 12/2015.

III. Soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești

Practica judiciară neunitară ce a determinat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu prezentul recurs în interesul legii s-a conturat în modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 1.050—1.053, din Codul de procedură civilă raportat la prevederile art. 56, 76 și 82 din Legea nr. 71/2011, cu referire la aplicabilitatea procedurii speciale de înscriere a drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii.

În sesizările Curții de Apel Constanța și Curții de Apel Suceava s-au expus, în esență, următoarele opinii jurisprudențiale:

Într-o primă opinie, s-a apreciat că procedura specială prevăzută de art. 1.049—1.052 din Codul de procedură civilă (art. 1.050—1.053, după republicare) este aplicabilă și cererilor întemeiate pe posesia începută anterior intrării în vigoare a noului Cod civil.

S-a argumentat în acest sens că, „dacă legiuitorul ar fi vrut să deroge de la aplicabilitatea imediată a procedurii speciale prevăzute de art. 1.049 și următoarele din Codul de procedură civilă în privința tuturor cererilor de uzucapiune imobiliară formulate după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, ar fi prevăzut expres că această procedură este aplicabilă doar în cazul uzucapiunilor începute sub imperiul noului Cod civil. Chiar dacă anumite dispoziții procedurale fac trimitere la prevederile de drept material din noul Cod civil, respectiv art. 930, acestea nu pot fi aplicate în cazul cererilor de constatare a dobândirii dreptului de proprietate prin uzucapiune,

în privința cărora este aplicabil Codul civil din 1864, în privința celorlalte dispoziții procedurale, acestea urmând a fi aplicate corespunzător situației de fapt și normelor de drept material aplicabile, reprezentate de Codul civil de la 1864. În acest sens sunt prevederile art. 1.050 alin. (3), referitoare la înscrierile ce trebuie anexate cererii, art. 1.051 alin. (7) din Codul de procedură civilă.”

În același sens s-a reținut că prevederile art. 1.050—1.053 din noul Cod de procedură civilă, fiind norme de procedură cu caracter special și neexistând nicio altă normă care să dispună altfel, trebuie admis că acestea sunt de imediată aplicare, astfel cum dispune expres art. 24 din noul Cod de procedură civilă. Mai mult, art. 1.049 din noul Cod de procedură civilă se referă la „orice” cereri de înscriere în cartea funciară, nefăcând nicio distincție în raport cu data introducerii lor la instanță.

Într-o a doua opinie, s-a apreciat că procedura specială prevăzută de art. 1.049—1.052 din Codul de procedură civilă (art. 1.050—1.053, după republicare) nu este aplicabilă și cererilor întemeiate pe posesia începută anterior intrării în vigoare a noului Cod civil.

Această opinie a fost argumentată prin aceea că, „din interpretarea coroborată și teleologică a dispozițiilor din cauză cu cele ale noului Cod civil ce reglementează instituția uzucapiunii, se constată că aceste dispoziții procedurale sunt reglementate pentru uzucapiunile cărora li se aplică normele noi, și nu cele din Codul civil de la 1864, întrucât efecte constitutive de drept nu mai au hotărârile judecătorești care constată uzucapiunea, ci cele care dispun asupra unor cereri de intabulare în cartea funciară a dreptului dobândit ca urmare a uzucapiunii. Cum în sistemul Codului civil de la 1864, uzucapiunea constituia drepturi în temeiul hotărârii judecătorești, retroactiv, de la data începerii posesiei, în sistemul Codului civil din 2009, de la intabularea în cartea funciară și de la data formulării cererii de chemare în judecată, dispozițiile art. 1.049—1.052 din Codul de procedură civilă nu pot fi impuse în sistemul Codului civil vechi. Mai mult, procedura nouă, cu caracter special, deschide și calea unei proceduri cu caracter necontencios în anumite condiții de speță, incompatibilă cu instituția uzucapiunii reglementată de Codul civil de la 1864.”

În majoritatea cazurilor, din considerentele hotărârilor anexate sesizărilor, nu rezultă însă, în mod expres, argumentele avute în vedere pentru aplicabilitatea, respectiv inaplicabilitatea procedurii speciale reglementate de art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă.

IV. Prevederile legale incidente

Art. 35 din Codul de procedură civilă:

„Art. 35. — Cel care are interes poate să ceară constatarea existenței sau inexistenței unui drept. Cererea nu poate fi primită dacă partea poate cere realizarea dreptului pe orice altă cale prevăzută de lege.”

Conform art. 1.050 din Codul de procedură civilă, titlul XII, Procedura privitoare la înscrierea drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii:

„Art. 1.050. — Dispozițiile prezentului titlu sunt aplicabile oricăror cereri de înscriere în cartea funciară a drepturilor reale imobiliare dobândite în temeiul uzucapiunii.”

Art. 1.053 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Reclamantul este considerat proprietar de la data înscrierii, în condițiile legii, în cartea funciară a dreptului de proprietate dobândit în temeiul uzucapiunii.”

Art. 56 din Legea nr. 71/2011:

„Art. 56. — (1) Dispozițiile Codului civil privitoare la dobândirea drepturilor reale imobiliare prin efectul înscrierii acestora în cartea funciară se aplică numai după finalizarea lucrărilor de cadastru pentru fiecare unitate administrativ-teritorială și deschiderea, la cerere sau din oficiu, a cărților funciare pentru imobilele respective, în conformitate cu dispozițiile Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Până la data prevăzută la alin. (1), înscrierea în cartea funciară a dreptului de proprietate și a altor drepturi reale, pe baza actelor prin care s-au transmis, constituit ori modificat în mod valabil, se face numai în scop de opozabilitate față de terți.”

Art. 76 din Legea nr. 71/2011 prevede că:

„Art. 76. — Dispozițiile art. 876—915 din Codul civil privitoare la cazurile, condițiile, efectele și regimul înscrierilor în cartea funciară se aplică numai actelor și faptelor juridice încheiate sau, după caz, săvârșite ori produse după intrarea în vigoare a Codului civil.”

Art. 82 din Legea nr. 71/2011 prevede că:

„Art. 82. — (1) Dispozițiile art. 930—934 din Codul civil referitoare la uzucapiunea imobiliară se aplică numai în cazurile în care posesia a început după data intrării în vigoare a acestuia. Pentru cazurile în care posesia a început înainte de această dată sunt aplicabile dispozițiile referitoare la uzucapiune în vigoare la data începerii posesiei. Cu privire la imobilele pentru care, la data începerii posesiei, înainte de intrarea în vigoare a Codului civil, nu erau deschise cărți funciare, rămân aplicabile dispozițiile în materie de uzucapiune din Codul civil din 1864.

(2) În cazul posesiilor începute după intrarea în vigoare a Codului civil, dacă erau deschise cărți funciare, până la îndeplinirea condițiilor prevăzute în art. 56 alin. (1), uzucapiunea extratabulară prevăzută în art. 930 din Codul civil își produce efectele de la data introducerii cererii de chemare în judecată prin care s-a solicitat constatarea îndeplinirii cerințelor legale ale acestui mod de dobândire, dacă acțiunea a fost admisă, respectiv de la data invocării excepției uzucapiunii, dacă această excepție a fost admisă.”

Conform art. 223 din Legea nr. 71/2011:

„Art. 223. — Dacă prin prezenta lege nu se prevede altfel, procesele și cererile în materie civilă sau comercială în curs de soluționare la data intrării în vigoare a Codului civil se soluționează de către instanțele legal investite, în conformitate cu dispozițiile legale, materiale și procedurale în vigoare la data când acestea au fost pornite.”

Art. 201 din Legea nr. 71/2011:

„Art. 201. — Prescripțiile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a Codului civil sunt și rămân supuse dispozițiilor legale care le-au instituit.”

Art. 3 din Legea nr. 71/2011:

„Art. 3. — Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a Codului civil nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor.”

Conform art. 6 din Codul civil:

„Art. 6. — (1) Legea civilă este aplicabilă cât timp este în vigoare. Aceasta nu are putere retroactivă.

(2) Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor.

(3) Actele juridice nule, anulabile sau afectate de alte cauze de ineficacitate la data intrării în vigoare a legii noi sunt supuse dispozițiilor legii vechi, neputând fi considerate valabile ori, după caz, eficiente potrivit dispozițiilor legii noi.

(4) Prescripțiile, decăderile și uzucapiunile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi sunt în întregime supuse dispozițiilor legale care le-au instituit.”

Conform art. 24 din Codul de procedură civilă:

„Art. 24. — Dispozițiile legii noi de procedură se aplică numai proceselor și executărilor silite începute după intrarea acestora în vigoare.”

V. **Opinia procurorului general**

La data de 3 octombrie 2015, Ministerul Public a transmis un punct de vedere cu privire la problema de drept ce formează obiectul recursului în interesului legii, procurorul general opinând, în esență, că procedura specială reglementată de prevederile art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă este aplicabilă și uzucapiunilor începute anterior datei de 1 octombrie 2011, indiferent dacă imobilele au fost înscrise sau nu în cartea funciară.

VI. **Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție**

Nu s-a identificat jurisprudență relevantă în această materie la nivelul secțiilor instanței supreme.

În ceea ce privește, însă, aplicarea legii în timp în materia prescripției extinctive sau achizitive, Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat următoarele decizii în interesul legii: nr. IV din 16 ianuarie 2006, nr. 86/2007 și nr. 1/2014.

VII. **Jurisprudența Curții Constituționale**

Problema de drept în discuție a făcut obiect de analiză al Curții Constituționale din perspectiva domeniului de aplicare a dispozițiilor art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă, cu referire la condițiile impuse de noul Cod civil pentru înscrierea în cartea funciară a drepturilor dobândite prin uzucapiune și în privința posesiilor începute înainte de intrarea în vigoare a noului Cod civil.

Prin Decizia nr. 225 din 2 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 405 din 9 iunie 2015, Curtea Constituțională a stabilit că dispozițiile reclamate sunt constituționale, pentru următoarele considerente:

Făcând distincția dintre normele de procedură, de imediată aplicare, și normele de drept substanțial, la înscrierea dreptului dobândit trebuie să se țină cont, în privința condițiilor de fond ale uzucapiunii, de legea în vigoare la data începerii posesiei. În acest sens sunt și dispozițiile art. 82 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011, potrivit cărora dispozițiile noului Cod civil referitoare la uzucapiunea imobiliară se aplică numai în cazurile în care posesia a început după data intrării în vigoare a acestuia. Prin urmare, condițiile de fond ale uzucapiunii (referitoare la condițiile posesiei) vor fi guvernate de legea în vigoare la data începerii posesiei, iar procedura aplicabilă înscrierii dreptului va fi cea prevăzută de art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă, atunci când cererea a fost formulată după intrarea acestuia în vigoare. În acest sens sunt și dispozițiile de drept substanțial cuprinse în art. 6 alin. (4) din Codul civil, potrivit cărora uzucapiunile începute și neîmplinite

la data intrării în vigoare a legii noi sunt în întregime supuse dispozițiilor legale care le-au instituit.

Având în vedere faptul că norma procedurală are o sferă de cuprindere foarte largă, în sensul că aceasta se aplică cererilor de constatare a dobândirii dreptului de proprietate în temeiul uzucapiunii formulate în temeiul unor acte normative diferite, revine instanței de judecată să interpreteze și să aplice în concret dispozițiile legale criticate, evitându-se instituirea în sarcina uzucapanților a prezentării unor înscrisuri care nu au legătură cu dispozițiile de drept substanțial aplicabile cererilor acestora. De altfel, Curtea reține că este de principiu că valorificarea dispozițiilor de drept substanțial se face prin intermediul normelor de drept procedural, iar dreptul de acces la justiție nu este un drept absolut, el putând fi supus unor limitări sau condiționări, astfel încât să nu fie afectată însăși substanța dreptului.

VIII. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene

La nivelul celor două instanțe europene nu s-a identificat jurisprudența relevantă care să vizeze în mod direct problema de drept supusă analizei.

IX. Punctul de vedere exprimat de specialiști

Opinia exprimată, în calitate de specialiști, de prof. univ. doctor Valeriu Stoica, conf. univ. doctor Adrian Almășan, asist. univ. doctor Laura Toma-Dăuceanu, din cadrul Facultății de Drept a Universității București, în temeiul art. 516 alin. (6) din Codul de procedură civilă, a fost cea potrivit căreia problema de drept dedusă analizei trebuie soluționată în sensul că, ori de câte ori cererea are ca obiect constatarea dobândirii dreptului real ca urmare a uzucapiunii, indiferent de momentul la care a început posesia, se aplică procedura specială reglementată de art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă, iar atunci când constatarea dobândirii dreptului de proprietate, ca urmare a uzucapiunii, se invocă pe cale de excepție, respectiv cât timp înscrisurile în cartea funciară nu au un efect constitutiv de drepturi, se aplică procedura contencioasă de drept comun. Acolo unde se aplică deja efectul constitutiv al înscrierii în cartea funciară și, în viitor, pe măsură ce se va aplica efectul constitutiv, nu se va mai putea invoca uzucapiunea pe cale de excepție, ci numai cu aplicarea procedurii speciale.

Punctul de vedere exprimat de specialiștii în procedură civilă ai Facultății de Drept a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj este în sensul că procedura specială a înscrierii drepturilor reale imobiliare dobândite prin uzucapiune trebuie aplicate și prescripțiilor începute anterior noului Cod civil, aceștia apreciind că textul art. 35 privind procedura acțiunii în constatare ar putea fi înlăturat prin invocarea directă a încălcării textului art. 1 alin. (1) din Protocolul nr. 1.

Specialiștii de la catedra de drept civil a Facultății de Drept a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj au apreciat că procedura specială a uzucapiunii extratabulare nu este susceptibilă de a fi aplicată tuturor uzucapiunilor al căror curs a început înainte de intrarea în vigoare a actualului Cod civil. Totodată, subliniind că există o diferență de natură juridică între uzucapiunea reglementată de vechiul Cod civil și uzucapiunea extratabulară, s-a apreciat că nu ar fi justificată extinderea procedurii judiciare specifice uneia dintre cele două modele de uzucapiune la uzucapiunea instituită de vechiul Cod civil. Astfel, procedura din art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă este mult prea puternic legată/condiționată de natura juridică a uzucapiunii extratabulare pentru a putea fi extinsă și la un alt tip de uzucapiune. O atare extindere ar presupune modificare *de facto*

fie a legii materiale, condiționând uzucapiunea din vechiul Cod civil de înscrierea în cartea funciară, fie a legii procesuale, prin trunchierea procedurii speciale, care nu poate fi doar preluată, fără adaptarea conținutului actual.

Opinia Institutului Național al Magistraturii, exprimată de formatorii cu normă întreagă din cadrul catedrei de drept civil și drept procesual civil, a fost în sensul că procedura specială reglementată de dispozițiile art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă este aplicabilă numai în ipoteza în care obiectul cererii introduse pe rolul instanțelor judecătorești ulterior intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă vizează înscrierea dreptului dobândit în temeiul uzucapiunii extratabulare prevăzută de art. 930 din noul Cod civil. S-a subliniat că, în ipoteza în care posesia imobilului a început sub imperiul Codului civil din 1864, iar cererea de constatare a dobândirii dreptului real prin efectul uzucapiunii achizitive este introdusă pe rolul instanțelor judecătorești ulterior intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă, sub aspectul dreptului material, sunt aplicabile dispozițiile Codul civil de la 1864, iar, sub aspectul dreptului procesual, dispozițiile noului cod de procedură civilă, însă nu procedura specială, ci dispozițiile generale și cele vizând procedura contencioasă.

X. Raportul asupra recursului în interesul legii

Raportul întocmit de judecătorii-raportori desemnați, conform art. 516 alin. (5) din Codul de procedură civilă, a concluzionat că, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă și art. 56, 76 și 82 din Legea nr. 71/2011, stabilește că procedura specială reglementată de prevederile art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă nu este aplicabilă în privința prescripțiilor achizitive începute anterior intrării în vigoare a Codului civil. Astfel, sub aspect material, sunt aplicabile normele de drept în vigoare la data începerii posesiei, iar, sub aspect procedural, se aplică dispozițiile generale și cele vizând procedura contencioasă din Codul de procedură civilă.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizările cu recurs în interesul legii, raportul întocmit de judecătorii-raportori și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, reține următoarele:

Din perspectiva legitimității procesuale active, se poate constata că sunt îndeplinite cerințele impuse de dispozițiile art. 514 din Codul de procedură civilă, recursul în interesul legii fiind exercitat de către colegiile de conducere ale Curții de Apel Constanța și Curții de Apel Suceava.

Articolul 515 din Codul de procedură civilă, care reglementează condițiile de admisibilitate ale recursului în interesul legii, statuează că acesta este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii.

Norma legală impune, astfel, trei condiții de admisibilitate distincte, dar care nu se apreciază gradual, ci cumulativ, respectiv:

- problema de drept vizată să facă obiectul judecății;
- problema de drept să fi fost soluționată diferit de instanțe diferite, prin hotărâri judecătorești definitive;
- hotărârile judecătorești definitive de soluționare diferită a problemei de drept să fie anexate cererii de recurs în interesul legii.

Din analiza hotărârilor anexate sesizărilor conexe rezultă că aceste condiții legale sunt, în mod formal, îndeplinite.

În ceea ce privește dezlegarea problemei de drept care a determinat jurisprudența neunitară, Înalta Curte de Casație și

Justiție — Completul competent să soluționeze recursul în interesul legii consideră că procedura specială reglementată de prevederile art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă este aplicabilă numai uzucapiunilor guvernate de Codul civil.

Astfel, în cazul în care posesia a început anterior intrării în vigoare a Codului civil, iar acțiunea este introdusă după intrarea în vigoare a Codului de procedură civilă, sub aspect material, sunt aplicabile normele de drept în vigoare la data începerii posesiei, iar, sub aspect procedural, se aplică dispozițiile generale și cele vizând procedura contencioasă din Codul de procedură civilă.

Primul argument în susținerea acestei soluții decurge din prevederile art. 82 alin. (1) din Legea nr. 71/2011. În acord cu principiul de drept tranzitoriu al neretroactivității legii noi în materie de prescripție, acest text legal prevede că: „(1) Dispozițiile art. 930—934 din Codul civil referitoare la uzucapiunea imobiliară se aplică numai în cazurile în care posesia a început după data intrării în vigoare a acestuia. Pentru cazurile în care posesia a început înainte de această dată sunt aplicabile dispozițiile referitoare la uzucapiune în vigoare la data începerii posesiei. Cu privire la imobilele pentru care, la data începerii posesiei, înainte de intrarea în vigoare a Codului civil, nu erau deschise cărți funciare, rămân aplicabile dispozițiile în materie de uzucapiune din Codul civil din 1864”.

La adoptarea acestei soluții s-a ținut seama, așa cum era firesc, de faptul că circumstanțele istorice și evoluția legislativă au determinat coexistența pe teritoriul țării noastre a mai multor sisteme de publicitate imobiliară, ceea ce a influențat și reglementarea diferită a instituției uzucapiunii.

Codul civil de la 1864 reglementează două feluri de uzucapiune: uzucapiunea de 30 de ani (art. 1890) și uzucapiunea de 10 până la 20 de ani, numită și uzucapiunea prescurtată (art. 1895).

Cele două forme de uzucapiune presupun îndeplinirea unor condiții specifice, dintre care unele sunt comune (să existe o posesie utilă, posesia să fie exercitată neîntrerupt în tot timpul fixat de lege, iar îndeplinirea prescripției achizitive să fie invocată de posesor, fie pe cale de acțiune, fie pe cale de excepție), iar altele se cer a fi întrunite numai în cazul uzucapiunii de 10 până la 20 de ani (să existe un just titlu, iar posesorul să fie de bună-credință).

În mod unanim, atât practica judiciară, cât și jurisprudența recunosc caracterul retroactiv al uzucapiunii, în special în ceea ce privește dobândirea dreptului de proprietate de către posesor, respectiv stingerea acestui drept în ceea ce îl privește pe adevăratul proprietar.

Dobândirea de către posesor a dreptului exercitat asupra imobilului în cauză are loc nu de la data împlinirii termenului de prescripție, nici de la data pronunțării hotărârii judecătorești, ci retroactiv, din ziua începerii cursului prescripției achizitive, altfel spus, din momentul intrării efective în posesia bunului.

Această trăsătură a mecanismului prescripției are o serie de implicații sub diverse aspecte, precum cel al drepturilor constituite de posesor în favoarea terților, în materia comunității de bunuri a soților sau în ceea ce privește situația juridică a fructelor bunului frugifer uzucapat.

În regiunile de carte funciară (Transilvania, Banat, Crișana, Satu Mare și Bucovina), uzucapiunea are o aplicație restrânsă, acest mod de dobândire a proprietății fiind permis în mod excepțional, numai în condițiile prevăzute de art. 27 (uzucapiunea tabulară sau „prin convalescența titlului”) și art. 28 (uzucapiunea extratabulară) din Decretul-lege nr. 115/1938

pentru unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile funciare (denumit în continuare *Decretul-lege nr. 115/1938*).

Potrivit art. 27 din Decretul-lege nr. 115/1938: „În cazul care s-au înscris fără cauză legitimă, drepturi reale, care pot fi dobândite în temeiul uzucapiunii, ele vor rămâne valabile dobândite dacă titularul dreptului le-a posedat cu bună-credință, potrivit legii, timp de 10 ani”.

Expresia „uzucapiune tabulară” este de natură a evidenția faptul că dreptul real ce se prescrie achizitiv este deja înscris sau intabulat în cartea funciară pe numele uzucapantului. De asemenea, sintagma „prin convalescența titlului” subliniază faptul că titlul în baza căruia s-a realizat intabularea, deși nevalabil, se curăță de viciile sale prin trecerea termenului de 10 ani, devenind pe deplin valabil.

În jurisprudența mai veche a instanței supreme (Decizia nr. 493/1968 a fostului Tribunal Suprem, Secția civilă) s-a statuat că, în ipoteza prevăzută de art. 27 din Decretul-lege nr. 115/1938, legiuitorul reglementează un caz special de uzucapiune, având drept scop „asanarea” titlului nevalabil în temeiul căruia s-a făcut înscrierea. Această uzucapiune se produce cu efect retroactiv, astfel încât titularul dreptului real imobiliar înscris în cartea funciară în temeiul titlului nevalabil își va vedea consolidată situația juridică creată prin starea de aparență, chiar de la data înscrierii făcute în favoarea sa, ca și când acea înscriere s-ar fi făcut în temeiul unui titlu valabil.

Art. 28 din Decretul-lege nr. 115/1938, care reglementează uzucapiunea extratabulară, prevede că: „Cel ce a posedat un bun nemișcător în condițiunile legii, timp de 20 de ani, după moartea proprietarului înscris în cartea funciară, va putea cere înscrierea dreptului uzucapat.”

De asemenea, va putea cere înscrierea dreptului său, cel ce a posedat un bun nemișcător, în condițiunile legii, timp de 20 de ani, socotiți de la înscrierea în cartea funciară a declarațiunii de renunțare la proprietate.”

Denumirea de „uzucapiune extratabulară” se datorează faptului că dobândirea dreptului de proprietate de către posesorul imobilului are loc fără ca acesta să fi fost intabulat, la începerea posesiei, în cartea funciară.

Sub aspect procedural, înscrierea drepturilor dobândite prin uzucapiune este reglementată de art. 130 din Decretul-lege nr. 115/1938.

Decretul-lege nr. 115/1938 prevede, în capitolul V („Dispoziții de procedură”) secțiunea a II-a („Procedura privitoare la înscrierea drepturilor dobândite prin uzucapiune”) art. 130, că „cererea de înscriere se va îndrepta la tribunalul (...) în circumscripția căruia este așezat imobilul”, care „prin încheiere va emite o somație care se va afișa (...) și se va publica într-unul din ziarele mai răspândite din capitală (...). Dacă nu s-a făcut opoziție, tribunalul (...) se va pronunța printr-o încheiere; în cazul contrar, opoziția se va judeca de către instanța competentă, după dreptul comun (...). Notariatul de stat nu va putea, în temeiul uzucapiunii, dispune înscrierea dreptului, dacă acesta a fost intabulat sau înscris provizoriu, în folosul unei alte persoane, chiar după împlinirea termenului de uzucapiune; în cazul când s-ar fi făcut numai o notare, notariatul de stat va dispune înscrierea dreptului, fără ca înscrierea să fie opozabilă celui care a cerut notarea”.

Și în acest caz, efectele uzucapiunii se produc retroactiv, de la data începerii posesiei. În situația admiterii cererii de intabulare (prin încheiere sau hotărâre judecătorească), dreptul de proprietate se înscrie în cartea funciară cu data notării cererii, iar efectele uzucapiunii se produc retroactiv de la data începerii

posesiei. Între data începerii posesiei și data la care s-a înscris dreptul uzucapat în cartea funciară, posesorul i se recunoaște retroactiv un drept de proprietate extratabulară.

În același sens, însă într-o manieră nuanțată, se consideră că mai corect ar fi de spus că acest efect retroactiv coboară în timp, în cazul unei posesii începute încă din timpul vieții proprietarului tabular, numai până la momentul la care a survenit decesul titularului dreptului real ce se prescrie achizitiv.

În plus, față de formele de uzucapiune enumerate, pentru posesiile începute anterior punerii în aplicare a Decretului-lege nr. 115/1938 (prin Legea nr. 241/1947 în Transilvania și prin Legea nr. 511/1938 în Bucovina), în regiunile țării în care cărțile funciare au fost introduse de ocupația habsburgică și austro-ungară, se poate invoca uzucapiunea supusă condițiilor și regulilor prevăzute de Codul civil austriac sau uzucapiunea reglementată de legile locale maghiare.

Deși perioada de timp care s-a scurs de la momentul începutului unor asemenea posesii este destul de mare, nu este exclusă invocarea uzucapiunii în astfel de condiții, dată fiind imprescriptibilitatea unei astfel de acțiuni, dar și posibilitatea ca uzucapiunea să fie invocată pe cale de excepție.

Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996 (denumită în continuare *Legea nr. 7/1996*), care a înlocuit regimul de publicitate imobiliară prin registre de transcripțiuni și inscripțiuni și pe cel prin cartea funciară, nu a mai consacrat cazurile speciale de uzucapiune prevăzute de Decretul-lege nr. 115/1938.

Întrucât dispozițiile Legii nr. 7/1996 nu au reglementat în niciun fel prescripția achizitivă în sistem de carte funciară, s-a cristalizat concluzia că, în privința posesiilor începute după intrarea în vigoare a acestei legi, este aplicabilă uzucapiunea de drept comun, reglementată de Codul civil.

Pornind de la principiul retroactivității efectelor uzucapiunii (coborând în timp până la data la care aceasta a început) și de la regula de aplicabilitate generală potrivit căreia verificarea îndeplinirii condițiilor uzucapiunii se supune normelor juridice în vigoare la data la care posesorul a început să prescrie achizitiv, în doctrină, s-a mai susținut că momentul la care trebuie să fie raportată data intrării în vigoare a Legii nr. 7/1996 nu este acela al introducerii acțiunii având ca obiect constatarea împlinirii uzucapiunii și a producerii efectelor sale, ci cel al începerii, respectiv al împlinirii termenului de prescripție achizitivă.

Astfel, în teritoriile de carte funciară, pentru uzucapiunile începute și împlinite anterior intrării în vigoare a Legii nr. 7/1996, sunt aplicabile dispozițiile Decretului-lege nr. 115/1938, independent de promovarea ulterioară a cererii introductive având ca obiect tocmai constatarea acestui fapt. De asemenea, pentru acele prescripții achizitive începute după intrarea în vigoare a actului normativ menționat, urmează a fi incidente dispozițiile Codului civil.

În schimb, în cazul unei uzucapiuni începute anterior intrării în vigoare a Legii nr. 7/1996 și împlinite după acest moment, nici doctrina și nici practica judiciară nu au avut un punct de vedere unitar. Unificarea practicii judiciare s-a realizat prin Decizia nr. LXXXVI (86) din 10 decembrie 2007 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secțiunile Unite (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 697 din 14 octombrie 2008). Prin această decizie s-a statuat că, în situația prescripțiilor achizitive începute sub imperiul Decretului-lege nr. 115/1938 și împlinite după intrarea în vigoare a Legii nr. 7/1996, acțiunile în constatarea dobândirii dreptului de proprietate prin uzucapiune în regim de

carte funciară sunt guvernate de dispozițiile legii vechi, respectiv ale Decretului-lege nr. 115/1938.

Codul civil actual (Legea nr. 287/2009), intrat în vigoare la data de 1 octombrie 2011, conform art. 220 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, reglementează două forme de uzucapiune imobiliară, și anume uzucapiunea extratabulară (art. 930) și uzucapiunea tabulară (art. 931).

Conform art. 930 alin. (1) și (2) „(1) Dreptul de proprietate asupra unui imobil și dezmembrămintele sale pot fi înscrise în cartea funciară, în temeiul uzucapiunii, în folosul celui care l-a posedat timp de 10 ani, dacă:

a) proprietarul înscris în cartea funciară a decedat ori, după caz, și-a încetat existența;

b) a fost înscrisă în cartea funciară declarația de renunțare la proprietate;

c) imobilul nu era înscris în nicio carte funciară.

(2) În toate cazurile, uzucapantul poate dobândi dreptul numai dacă și-a înregistrat cererea de înscriere în cartea funciară înainte ca o terță persoană să își fi înregistrat propria cerere de înscriere a dreptului în folosul său, pe baza unei cauze legitime, în cursul sau chiar după împlinirea termenului de uzucapiune”.

Conform art. 931 alin. (1) și (2) „(1) Drepturile celui care a fost înscris, fără cauză legitimă, în cartea funciară, ca proprietar al unui imobil sau titular al unui alt drept real, nu mai pot fi contestate când cel înscris cu bună-credință a posedat imobilul timp de 5 ani după momentul înregistrării cererii de înscriere, dacă posesia sa a fost neviciată.

(2) Este suficient ca buna-credință să existe în momentul înregistrării cererii de înscriere și în momentul intrării în posesie”.

Cele două forme de uzucapiune se grefează pe sistemul de publicitate imobiliară prin cărți funciare, astfel cum a fost regândit și structurat în titlul VII al cărții a III-a din Codul civil, intitulat „Cartea funciară”, relevant din perspectiva analizei de față fiind unul dintre principiile pe care se bazează acest sistem, și anume principiul efectului constitutiv de drepturi reale al înscrierii (art. 885 și art. 886 din Cod civil).

Acest principiu este activ și în materie de uzucapiune, deoarece art. 887 din Codul civil nu mai include uzucapiunea printre excepțiile de la regula efectului translativ, constitutiv sau extinctiv de drepturi reale al înscrierii în cartea funciară, așa cum făcea art. 26 alin. (1) din Legea nr. 7/1996.

Pe de altă parte, art. 1.053 alin. (3) din Codul de procedură civilă, intrat în vigoare ulterior Codului civil, prevede că: „(3) Reclamantul este considerat proprietar de la data înscrierii, în condițiile legii, în cartea funciară a dreptului de proprietate dobândit în temeiul uzucapiunii”.

Ca atare, se constată că, în noua reglementare, s-a abandonat efectul retroactiv al uzucapiunii, dreptul de proprietate nefiind dobândit de posesor decât din momentul înscrierii lui în cartea funciară.

Prevederile art. 1.053 alin. (3) din Codul de procedură civilă nu reprezintă o simplă aplicație a principiului efectului constitutiv al înscrierii în materia uzucapiunii, ci reprezintă o normă specială, intrată în vigoare ulterior Codului civil, prin care legiuitorul a înțeles ca, în materie de uzucapiune, să modifice drastic regimul juridic al acestei instituții, sub aspectul momentului dobândirii dreptului de proprietate. În consecință, aplicabilitatea art. 1.053 alin. (3) din Codul de procedură civilă în privința posesiilor începute după intrarea în vigoare a Codului civil nu poate fi înlăturată prin efectul art. 56 și 76 din Legea nr. 71/2011, în condițiile în care aceste prevederi legale sunt

anterioare intrării în vigoare a Codului de procedură civilă și conțin norme tranzitorii care se referă în mod explicit și exclusiv la „dispozițiile Codului civil privitoare la dobândirea drepturilor reale imobiliare prin efectul înscrierii acestora în cartea funciară”, respectiv la „dispozițiile art. 876—915 din Codul civil privitoare la cazurile, condițiile, efectele și regimul înscrierilor în cartea funciară”.

Rezultă că, pentru toate cererile de uzucapiune soluționate după procedura specială prevăzută de Codul de procedură civilă [cu excepția celor la care se referă art. 82 alin. (2) din Legea nr. 71/2011], momentul dobândirii dreptului de proprietate este cel al înscrierii acestui drept în cartea funciară, în baza încheierii sau a hotărârii pronunțate asupra cererii de uzucapiune, după caz. Or, dacă procedura specială s-ar aplica și în cazul posesiilor începute anterior intrării în vigoare a Codului civil, s-ar ajunge la modificarea regimului juridic al formelor de uzucapiune respective, sub aspectul momentului dobândirii dreptului de proprietate, prin aplicarea retroactivă a unei noi reguli în această materie, ceea ce contravine principiului general potrivit căruia uzucapiunea se supune normelor juridice în vigoare la data la care posesorul a început să prescrie achizitiv.

Deși se observă similitudinea între condițiile de fond ale uzucapiunii extratabulare, astfel cum sunt reglementate în Codul civil și condițiile de fond ale uzucapiunii extratabulare din Decretul-lege nr. 115/1938, precum și asemănarea între procedura de înscriere a drepturilor dobândite prin uzucapiune, prevăzută de art. 130 din Decretul-lege nr. 115/1938, și procedura specială reglementată de Codul de procedură civilă actual, această din urmă procedură nu poate fi extinsă nici măcar asupra posesiilor începute sub imperiul Decretului-lege nr. 115/1938, deoarece, așa cum s-a arătat, efectul achizitiv al posesiei se produce în mod diferit.

În sistemul vechilor cărți funciare, efectele uzucapiunii extratabulare se produc retroactiv, de la data începerii posesiei, înscrierea dreptului uzucapat în cartea funciară nu are efect constitutiv, ci doar un rol de publicitate, pentru a-l face opozabil terților, în timp ce, în cazul uzucapiunii reglementate de actualul Cod civil, proprietatea se dobândește fără efect retroactiv, fiind condiționată de înscrierea dreptului în cartea funciară, ca urmare a parcurgerii procedurii speciale, în temeiul hotărârii judecătorești prin care această procedură se finalizează.

Diferența de regim juridic este și mai evidentă în comparația dintre uzucapiunea reglementată de Codul civil din 1864 și uzucapiunea din Codul civil actual. Dacă, în sistemul vechiului Cod civil, uzucapiunea constituie un mod original de dobândire a proprietății, cu efect retroactiv de la data începerii posesiei, opozabil *erga omnes*, independent de orice formă de publicitate și fără ca dreptul de dispoziție să fie condiționat de o eventuală înscriere în evidențele de publicitatea imobiliară, în sistemul actualului cod civil, dreptul de proprietate se dobândește numai de la data înscrierii în cartea funciară, în temeiul hotărârii judecătorești pronunțate în procedura specială „privitoare la înscrierea drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii”, prevăzută de titlul XII al cărții a VI-a a Codului civil.

Sub aspect procedural, în ipoteza uzucapiunii reglementate de Codul civil de la 1864, cererea de chemare în judecată vizează constatarea dreptului real dobândit în temeiul acesteia, acțiunea îmbrăcând forma cererii în constatare, în timp ce acțiunea formulată pe calea procedurii speciale are ca obiect înscrierea în cartea funciară a dreptului dobândit prin uzucapiune, fiind o cerere în realizare de drepturi.

De asemenea, efectele hotărârii judecătorești sunt diferite, în primul caz, hotărârea având efect declarativ (deoarece recunoaște dreptul de proprietate cu efect retroactiv, de la data începerii posesiei), pe când, în cazul procedurii speciale reglementate de actualul cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească (încheierea sau sentința, după caz) conține dispoziția de înscriere în cartea funciară a dreptului real dobândit de reclamant, care va fi considerat proprietar de la data înscrierii în cartea funciară, astfel încât hotărârea nu are caracter declarativ, deoarece nu recunoaște un drept preexistent.

Din prezentarea formelor diferite de uzucapiune reglementate de legislația aplicabilă pe teritoriul țării noastre în decursul timpului rezultă că acestea sunt supuse unor condiții de fond diferite, ceea ce determină administrarea unui probatoriu specific și efectuarea de către judecător a unor verificări corespunzătoare, în raport cu forma de uzucapiune incidentă în cauză. În plus, hotărârea judecătorească are consecințe diferite, atât sub aspectul momentului dobândirii dreptului de proprietate, dar și din perspectiva efectelor înscrierii dreptului dobândit prin uzucapiune în cartea funciară.

Chiar dacă dispozițiile tranzitorii ale art. 82 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 se referă la modul de aplicare a normelor care vizează condițiile de fond ale uzucapiunii, nu trebuie omis faptul că normele de procedură reprezintă forma de valorificare în plan procesual a normelor de drept material. Or, dacă legea aplicabilă în ce privește condițiile și termenii uzucapiunii este cea de la data începerii posesiei, aceasta trebuie aplicată în întregime, nu numai parțial, deci și cu privire la efectele posesiunii.

Prevederea art. 1.053 alin. (3) din Codul de procedură civilă, deși înglobată în reglementarea-cadru a procedurii de judecată în materie civilă, constituie o normă de fond, care guvernează regimul juridic al uzucapiunii, sub aspectul momentului nașterii dreptului de proprietate. Stabilind că reclamantul este considerat proprietar de la data înscrierii în cartea funciară a dreptului de proprietate dobândit în temeiul uzucapiunii, noua reglementare schimbă în mod radical concepția anterioară în privința efectelor uzucapiunii, neputând fi aplicată decât dacă i s-ar recunoaște caracter retroactiv, ceea ce este contrar art. 15 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Un alt considerent în susținerea acestei soluții decurge din însuși textul art. 1.052 alin. (7) din Codul de procedură civilă, care prevede expres că instanța va cerceta „dacă sunt îndeplinite cerințele prevăzute de Codul civil pentru dobândirea dreptului reclamat în temeiul uzucapiunii”. Singura interpretare validă este aceea că trimiterea avută în vedere de legiuitor se referă la Codul civil în vigoare.

Argumentul potrivit căruia s-ar putea da o interpretare mai largă textului, în sensul că referința ar viza atât noul Cod civil, cât și Codul civil de la 1864, este lipsit de fundament și nu poate fi acceptat, deoarece textul legal examinat este cuprins în cartea a VI-a a Codului de procedură civilă, intitulată „Proceduri speciale”, fiind, așadar, o normă specială, de strictă interpretare și aplicare.

De altfel, prin terminologia utilizată, legiuitorul a făcut distincția clară între Codul civil adoptat prin Legea nr. 287/2009 și Codul civil anterior. Astfel, în conținutul art. 230 lit. a) din Legea nr. 71/2011 se face referire la „Codicele civil” sau „Codul civil din 1864”.

Cu atât mai puțin poate fi argumentată interpretarea art. 1.052 alin. (7), în sensul extinderii aplicării procedurii speciale în materie de uzucapiune, prevăzută de Codul de

procedură civilă, cu privire la celelalte forme speciale de uzucapiune, prevăzute de Decretul-lege nr. 115/1938. Oricât de largă ar fi interpretarea, acest din urmă act normativ nu poate fi înglobat în Codul civil, fiind o reglementare specială, care ar fi trebuit să fie indicată în mod expres în situația în care s-ar fi intenționat extinderea procedurii speciale și cu privire la aceasta.

Art. 1.052 alin. (7) din Codul de procedură civilă nu reprezintă o dispoziție singulară prin care se face trimitere la Codul civil. Bunăoară, art. 94 pct. 1 lit. a) și art. 114 alin. (1) din Codul de procedură civilă cuprind norme de competență referitoare la „cererile date de Codul civil în competența instanței de tutelă și de familie (...)”, fiind evident că textul se raportează la dispozițiile Codului civil în vigoare.

La fel, art. 193 alin. (3) din Codul de procedură civilă se referă la verificarea evidențelor succesoriale prevăzute de Codul civil, iar art. 397 alin. (3) și art. 454 din Codul de procedură civilă fac trimitere directă la anumite articole din Codul civil, care se regăsesc în textul Codului civil în vigoare, ceea ce exclude orice dubiu cu privire la faptul că, pentru legiuitor, „Codul civil” la care se face trimitere este cel adoptat prin Legea nr. 287/2009, nu cel anterior.

În continuarea aceluiași raționament mai trebuie remarcat și faptul că, atunci când s-a dorit trimiterea atât la dispozițiile Codului civil, cât și la alte dispoziții legale, aceasta s-a făcut în mod expres. Un exemplu în acest sens sunt prevederile art. 237 alin. (2) pct. 9 și 10 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora, în etapa cercetării procesului, judecătorul „va dispune ca părțile să prezinte dovada efectuării verificărilor în registrele de evidență ori publicitate prevăzute de Codul civil sau de legi speciale”, respectiv „va îndeplini orice alt act de procedură necesar soluționării cauzei, inclusiv verificări în registrele prevăzute de legi speciale”.

Dintr-o altă perspectivă, problema de drept analizată prezintă similitudini cu cea dezlegată prin Decizia în interesul legii nr. 1/2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 283 din 17 aprilie 2014, prin care s-a statuat că prescripțiile extinctive începute anterior datei de 1 octombrie 2011, împlinite ori neîmplinite la aceeași dată, rămân supuse dispozițiilor art. 18 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, republicat, astfel încât atât instanțele de judecată, din oficiu, cât și părțile interesate pot invoca excepția prescripției extinctive, indiferent de stadiul procesual, chiar în litigii începute după 1 octombrie 2011.

Problema care a fost supusă analizei în cadrul acestui recurs în interesul legii a fost aceea dacă, după intrarea în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, instanțele de judecată, din oficiu, ori părțile interesate mai pot invoca, în orice fază procesuală, excepția prescripției extinctive atunci când prescripțiile au început înainte de 1 octombrie 2011.

Completul investit cu soluționarea recursului în interesul legii a avut în vedere dispoziția tranzitorie a art. 201 din Legea nr. 71/2011, potrivit căreia „Prescripțiile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a Codului civil sunt și rămân supuse dispozițiilor legale care le-au instituit”.

S-a reținut, în argumentarea soluției, că, „din punctul de vedere al aplicării legii civile în timp, prescripțiile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi reprezintă *facta pendentia*, ca situații juridice în curs de formare, modificare sau stingere la data apariției acesteia.

Reglementând conflictul de drept intertemporal generat de intrarea în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, în partea privitoare la prescripție, legiuitorul a optat să supună legii

vechi prescripțiile începute și neîmplinite la data de 1 octombrie 2011, în vederea asigurării stabilității juridice, spre a da satisfacție principiilor respectării drepturilor câștigate și a așteptărilor legitime, iar, nu în ultimul rând, spre a evita aplicarea retroactivă a legii noi, față de imperativul respectării principiului de ordin constituțional al neretroactivității legii, consacrat prin dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Aceasta întrucât, de principiu, modificările aduse prin legea nouă condițiilor ori regimului prescripției — fie că legea nouă ar institui ori suprima prescripția, fie că ar mări sau micșora durata termenelor de prescripție, fie că ar modifica începutul acesteia, cauzele de suspendare, întrerupere, de repunere în termen ori condițiile invocării în vederea producerii de efecte juridice — nu pot atașa unui fapt trecut alte consecințe juridice decât cele prevăzute de legea atunci în vigoare. Acest lucru s-ar putea realiza doar dacă legea nouă ar retroactiva, fapt inadmisibil în actuala ordine constituțională.

Aceeași soluție legislativă a fost consacrată și prin dispozițiile art. (6) alin. (4) din Codul civil, potrivit cărora «Prescripțiile, decăderile și uzucapiunile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi sunt în întregime supuse dispozițiilor legale care le-au instituit».

(...) Întrucât norma tranzitorie a art. 201 din Legea nr. 71/2011 nu utilizează nicio distincție, iar «*ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus*», în timp ce aceea a art. 6 alin. (4) din Codul civil — care consacră o soluție identică, dând expresie acelorași principii de drept — conține sintagma «în întregime», se înțelege că legea sub imperiul căreia prescripția a început să curgă va governa atât aspectele de drept material, cât și pe cele de drept procesual referitoare la prescripție, chiar dacă aceasta se împlinesc după intrarea în vigoare a Codului civil”.

Având în vedere raționamentul acestei decizii, ținând seama că și în cazul posesiilor începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi suntem în prezența unor *facta pendentia*, ca situații juridice în curs de formare, modificare sau stingere la data apariției acesteia, față de prevederile art. 82 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 și art. 6 alin. (4) din Codul civil și pentru identitate de rațiune, soluția care se impune este aceea că pentru posesiile începute anterior intrării în vigoare a Codului civil nu pot fi aplicate noile dispoziții procedurale, a căror consecință ar fi renunțarea la caracterul retroactiv al uzucapiunii și schimbarea, în acest mod, a regimului juridic al uzucapiunii.

În ceea ce privește unul dintre argumentele opiniei contrare, bazat pe interpretarea prevederilor art. 1.050 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora dispozițiile titlului XII al cărții a VI-a se aplică „oricărui cereri de înscriere în cartea funciară a drepturilor reale imobiliare dobândite în temeiul uzucapiunii”, se apreciază că acestea nu pot fi interpretate izolat, ci prin raportare la celelalte prevederi ale aceluiași titlu, în special, la art. 1.052 alin. (7), care face trimitere la condițiile uzucapiunii prevăzute de Codul civil. Din analiza sistematică a acestor dispoziții legale rezultă că cererile vizate de art. 1.050 din Codul de procedură civilă sunt cele care au ca obiect uzucapiunii guvernate de Codul civil.

Prevederile art. 24 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „Dispozițiile legii noi de procedură se aplică numai proceselor și executărilor silite începute după intrarea acesteia în vigoare”, nu pot constitui un argument în favoarea opiniei contrare, deoarece, în cazul posesiilor începute anterior intrării în vigoare a Codului civil și valorificate printr-o cerere de chemare în judecată formulată ulterior intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, nu se pune problema aplicării vechii

legi procedurale, ci se aplică tot legea nouă, însă nu cea configurată în procedura specială (care este circumscrisă uzucapiunilor întemeiate pe Codul civil), ci dispozițiile generale ale Codului de procedură civilă.

Condițiile de exercitare a acțiunii, impuse prin art. 1.051 din Codul de procedură civilă, precum și împrejurările pe care judecătorul trebuie să le verifice, conform art. 1.052 al aceluiași cod, conduc spre concluzia că această procedură specială a fost elaborată în strânsă corelație cu prevederile Codului civil în materie de uzucapiune.

Înscrisurile solicitate de lege în dovedirea dreptului dedus judecării pe calea procedurii speciale, respectiv cele menționate în cadrul art. 1.051 alin. (3) lit. a) și g) din Codul de procedură civilă, vizează în mod evident uzucapiunea extratabulară sub cele două forme reglementate de art. 930 alin. (1) lit. a) și b) din Codul civil (respectiv uzucapiunea întemeiată pe decesul proprietarului tabular și uzucapiunea întemeiată pe renunțarea la proprietate), neexistând nicio justificare ca instanța să administreze astfel de probe în situația în care, de exemplu, se invocă uzucapiunea întemeiată pe Codul civil din 1864.

Împrejurarea că unele dintre probele și verificările prevăzute de procedura specială se efectuau și în procedura aplicabilă anterior datei de 15 februarie 2013 (data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă) și se vor administra și în procedura de drept comun descrisă de acest cod nu poate justifica aplicarea procedurii speciale pentru posesiile începute anterior intrării în vigoare a Codului civil.

Aspectele reținute în considerentele Deciziei nr. 225 din 2 aprilie 2015 a Curții Constituționale, referitoare la incidența procedurii de înscriere a dreptului de proprietate dobândit în temeiul uzucapiunii, prevăzută de art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă, și în cazul posesiilor începute anterior intrării în vigoare a Codului civil, sunt de natură să creeze în practică situații de aplicare neuniformă și secvențială a legii, lăsând la latitudinea fiecărui judecător posibilitatea de a aprecia dacă aplică sau nu o anumită dispoziție din procedura specială.

Prin decizia menționată, Curtea Constituțională analizează conformitatea textului legal criticat (art. 1.049 din Codul civil, devenit art. 1.050 după republicare) în raport cu prevederile Constituției, fără ca prin aceasta să se poată limita atributul constituțional al instanței supreme, prevăzut de art. 126 alin. (3) din Constituție, de a se pronunța cu privire la interpretarea și aplicarea unitară a legii.

Totodată, în cazul uzucapiunii pentru un imobil neînscris în cartea funciară, dacă în timpul sau după împlinirea termenului de uzucapiune de 30 ani proprietarul imobilului sau moștenitorii acestuia decid să deschidă o primă carte funciară (fapt ce nu este de natură să întrerupă cursul prescripției achizitive, deoarece este vorba despre o simplă cerere adresată unui organ administrativ), uzucapantul nu va putea obține înscrierea dreptului său în cartea funciară și, ca atare, nici nu va putea dobândi însuși dreptul de proprietate, deoarece s-ar opune prevederile art. 1.053 alin. (2) din Codul de procedură civilă, text potrivit căruia înscrierea dreptului dobândit în temeiul uzucapiunii nu se poate efectua dacă acesta a fost intabulat sau înscris provizoriu în folosul unei alte persoane.

În raport cu aspectele relevate și având în vedere caracterul special al procedurii instituite de art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă se apreciază că aceasta nu poate fi aplicată trunchiat, în sensul că instanța de judecată, în soluționarea unei cereri întemeiate pe aceste dispoziții procedurale, nu poate să aleagă între a aplica sau nu o anumită normă și nu poate atribui hotărârii pronunțate un alt efect decât cel pe care legea îl prevede în mod expres.

Fiecare regim juridic de reglementare a uzucapiunii are propria sa logică, iar judecătorul nu poate distruge această logică, amestecând diverse reguli din diferite legi succesive. De asemenea, instanța nu se poate substitui legiuitorului și să creeze un nou regim juridic ad-hoc (*lex tertia*), alcătuit din diverse reguli ce decurg din diferite legi succesive, deoarece s-ar ajunge la consecința inadmisibilă ca organul judiciar să exercite un atribut care nu îi revine, intrând în sfera de competență constituțională a legislativului.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 517 cu referire la art. 514 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii exercitat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța și Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava.

În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă și art. 56, art. 76 și art. 82 din Legea nr. 71/2011 stabilește că procedura specială reglementată de prevederile art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă nu este aplicabilă în privința posesiilor începute anterior intrării în vigoare a Codului civil.

Obligatorie, potrivit art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 5 octombrie 2015.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
IULIA CRISTINA TARCEA

Prim-magistrat-asistent,
Aneta Ionescu

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

NORMĂ

privind autorizarea fondului de pensii administrat privat

Având în vedere prevederile art. 3—10 și ale art. 17—20 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 24 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2005, cu modificările și completările ulterioare,

în baza prevederilor art. 2 alin. (1) lit. c) și d), art. 3 alin. (1) lit. b), art. 5 lit. c), art. 6 alin. (1) și (2) și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din ședința din data de 16 decembrie 2015,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Prezenta normă reglementează procedura, condițiile de autorizare și documentele care trebuie depuse la Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare A.S.F., în procesul de autorizare a fondului de pensii administrat privat.

Art. 2. — Fondul de pensii administrat privat se înființează în scopul punerii în practică a unei scheme de pensii private al cărei prospect a fost autorizat de A.S.F. în condițiile legii.

Art. 3. — Fondurile de pensii administrate privat pot funcționa pe teritoriul României numai pe baza deciziei de autorizare emise de A.S.F.

Art. 4. — Termenii și expresiile utilizate în prezenta normă au semnificația prevăzută în Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Lege*.

CAPITOLUL II

Înființarea fondului de pensii administrat privat

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Art. 5. — (1) Fondul de pensii administrat privat se constituie pe bază de contract de societate, potrivit dispozițiilor Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, denumită în continuare *Codul civil*, prevederilor Legii și ale prezentei norme.

(2) Inițiativa constituirii unui fond de pensii administrat privat aparține fondatorilor acestuia, care îndeplinesc condițiile pentru a deveni participanți conform prevederilor Legii și ale normelor emise în aplicarea acesteia.

(3) Numărul fondatorilor necesar constituirii unui fond de pensii administrat privat este de minimum 5 persoane.

Art. 6. — Sediul fondului de pensii administrat privat este același cu cel al administratorului.

Art. 7. — (1) Membrii fondatori semnează un contract de administrare cu un administrator de fond de pensii administrat privat, denumit în continuare *administrator*, contract prin care fondul de pensii administrat privat își însușește schema de pensii private al cărei prospect a fost autorizat de A.S.F.

(2) Prin contractul de administrare, membrii fondatori ai fondului de pensii împuternicesc administratorul să reprezinte fondul de pensii administrat privat în raporturile cu terții, inclusiv în fața instanțelor judecătorești.

SECȚIUNEA a 2-a

Conținutul minim al contractului de societate

Art. 8. — Contractul de societate are următorul conținut minim:

- a) părțile contractante;
- b) denumirea fondului de pensii administrat privat;
- c) fundamentarea legală a constituirii fondului de pensii administrat privat;
- d) durata fondului de pensii administrat privat;
- e) obiectivele fondului de pensii administrat privat;
- f) drepturile și obligațiile părților;
- g) atribuțiile și responsabilitățile administratorului referitoare la activitatea de administrare a fondului de pensii administrat privat;
- h) limitele mandatului acordat fondatorilor;
- i) unitatea de fond — definiția, descrierea, valoarea inițială;
- j) forța majoră — definire;
- k) clauze privind încetarea contractului în condițiile prevăzute în Codul civil și de Lege, proceduri și modalități de protecție a participanților în asemenea cazuri;
- l) dispoziții din care să rezulte că participanții devin parte contractuală prin semnarea actului individual de aderare;
- m) alte clauze.

CAPITOLUL III

Procedura de modificare a contractului de societate

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Art. 9. — (1) Contractul de societate poate fi modificat cu îndeplinirea procedurii prevăzute în prezenta normă.

(2) Procedura de modificare a contractului de societate cuprinde două etape:

a) obținerea avizului prealabil de modificare a contractului de societate, emis în baza cererii și a documentelor depuse de administratorul care solicită modificarea;

b) obținerea avizului definitiv de modificare a contractului de societate, după îndeplinirea tuturor cerințelor stabilite prin prezenta normă.

Art. 10. — Modificarea contractului de societate se poate face la propunerea administratorului sau a majorității participanților la fondul respectiv, dacă în contractul de societate nu este prevăzut altfel.

SECȚIUNEA a 2-a

Procedura de avizare prealabilă a modificării contractului de societate

Art. 11. — (1) Pentru a obține avizul prealabil de modificare a contractului de societate, administratorul depune la A.S.F. o cerere de avizare prealabilă a modificării acestuia, însoțită de următoarele documente:

- a) nota de fundamentare a administratorului;
- b) proiectul actului adițional la contractul de societate;
- c) documentul de informare și solicitare a consimțământului participanților;
- d) dovada plății taxei de avizare a modificării contractului de societate.

(2) Nota de fundamentare prevăzută la alin. (1) lit. a) conține cel puțin următoarele:

- a) motivația modificării contractului de societate;
- b) modificările propuse de administratori și/sau de către participanții la fondul de pensii, evidențiate comparativ;
- c) mențiunea că exprimarea voinței proprii a participantului trebuie să se realizeze în termen de maximum 20 de zile lucrătoare de la data transmiterii documentului de informare și solicitare a consimțământului participanților.

(3) Documentul de informare și solicitare a consimțământului participanților prevăzut la alin. (1) lit. c) conține cel puțin:

a) modificările propuse la contractul de societate, evidențiate comparativ cu prevederile din contractul în vigoare;

b) mențiunea că exprimarea voinței proprii a participantului trebuie să se realizeze în termen de maximum 20 de zile lucrătoare de la data transmiterii documentului;

c) mențiunea că participanții care nu sunt de acord cu modificările propuse la contractul de societate pot solicita, în scris, transferul la un alt fond de pensii administrat privat, fără penalități de transfer, toate cheltuielile aferente transferului fiind în sarcina administratorului.

(4) Prin documentul de informare și solicitare a consimțământului, participanților le este adus la cunoștință faptul că, în cazul în care nu se obține acordul participanților cu privire la modificările aduse contractului de societate, solicitările de transfer depuse ca urmare a exprimării dezacordului cu privire la modificarea contractului de societate nu produc efecte, iar modificarea contractului de societate nu are loc.

Art. 12. — (1) A.S.F. hotărăște cu privire la cererea de avizare prealabilă în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la înregistrarea ultimului document aferent cererii, transmis de către solicitant.

(2) Orice solicitare a A.S.F. privind informații suplimentare sau modificarea documentelor prezentate inițial întrerupe termenul prevăzut la alin. (1), un nou termen începând să curgă de la data depunerii respectivelor informații sau modificări, depunere care nu poate fi făcută mai târziu de 30 de zile calendaristice de la data solicitării A.S.F., sub sancțiunea respingerii cererii.

(3) În situația în care documentele depuse sunt incomplete, ilizibile sau se constată depunerea acestora într-o formă necorespunzătoare, precum și în cazul lipsei unor documente se solicită completarea sau înlocuirea acestora, după caz.

Art. 13. — (1) Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a uneia dintre condițiile prevăzute în prezenta normă atrage respingerea cererii de avizare prealabilă a modificării contractului de societate.

(2) Avizul prealabil sau decizia de respingere, scrisă și motivată, se comunică solicitantului în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la adoptare.

(3) În termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data comunicării acesteia, decizia de respingere poate fi contestată în conformitate cu prevederile Legii contenciosului

administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Legea nr. 554/2004*.

Art. 14. — O nouă cerere de avizare prealabilă a modificării contractului de societate poate fi adresată A.S.F. numai după ce au fost remediate deficiențele care au constituit motivele de respingere a cererii inițiale.

SECȚIUNEA a 3-a

Procedura de obținere a consimțământului participanților cu privire la modificarea contractului de societate

Art. 15. — (1) Pentru modificarea contractului de societate este necesară obținerea consimțământului participanților la respectivul fond de pensii administrat privat, existenți la data comunicării avizului prealabil.

(2) În vederea obținerii consimțământului participanților cu privire la modificarea contractului de societate, administratorul fondului de pensii administrat privat procedează, în termen de 10 zile lucrătoare de la data comunicării avizului prealabil, la publicitatea operațiunii, după cum urmează:

a) publicarea pe pagina proprie de internet a documentelor prevăzute la art. 11 alin. (1) lit. a)—c);

b) publicarea unui anunț, în cel puțin două cotidiene de circulație națională, pe o perioadă de cel puțin 3 zile consecutive, prin care face cunoscută publicarea pe pagina proprie de internet a documentelor prevăzute la art. 11 alin. (1) lit. a)—c);

c) transmiterea către participanți a documentului de informare și solicitare a consimțământului prevăzut la art. 11 alin. (1) lit. c).

Art. 16. — Administratorul este obligat să transmită documentul de informare și solicitare a consimțământului participanților, prin servicii poștale, la ultima adresă de corespondență a participantului.

Art. 17. — (1) Participanții își pot exprima voința în mod expres, în scris, în termenul prevăzut la art. 11 alin. (3) lit. b).

(2) În cazul în care participanții nu își manifestă voința în termenul prevăzut la art. 11 alin. (3) lit. b), se consideră că și-au dat consimțământul în mod tacit.

Art. 18. — (1) În termen de maximum 40 de zile lucrătoare de la data avizului prealabil, dar nu mai devreme de cea de-a 35-a zi lucrătoare de la data obținerii acestuia, administratorul întocmește un raport referitor la îndeplinirea obligațiilor privind obținerea consimțământului participanților.

(2) În raportul prevăzut la alin. (1) trebuie să se menționeze cel puțin modul de îndeplinire a obligațiilor de publicitate cu menționarea exactă a datelor de efectuare a acestora, numărul participanților care au fost informați în scris și numărul participanților care și-au exprimat dezacordul cu privire la modificarea contractului de societate.

(3) Dacă în urma întocmirii raportului prevăzut la alin. (1) se constată că nu s-a obținut consimțământul participanților, expres sau tacit, administratorul publică pe pagina proprie de internet un anunț prin care se aduce la cunoștința acestora faptul că modificarea contractului de societate nu mai are loc și notifică A.S.F. în acest sens.

SECȚIUNEA a 4-a

Procedura de avizare definitivă a modificării contractului de societate

Art. 19. — A.S.F. hotărăște cu privire la avizarea definitivă a modificării contractului de societate, în baza cererii de avizare definitivă și a documentelor depuse de administrator.

Art. 20. — Cererea se depune însoțită de raportul prevăzut la art. 18 alin. (1), de actul adițional la contractul de societate în original și de documentele din care să reiasă îndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 15.

Art. 21. — (1) A.S.F. hotărăște cu privire la cererea de avizare definitivă a modificării contractului de societate, în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la înregistrarea ultimului document aferent cererii, transmis de către solicitant.

(2) Orice solicitare a A.S.F. privind informații suplimentare sau modificarea documentelor prezentate inițial întrerupe termenul prevăzut la alin. (1), un nou termen începând să curgă de la data depunerii respectivelor informații sau modificări, depunere care nu poate fi făcută mai târziu de 30 de zile calendaristice de la data solicitării A.S.F., sub sancțiunea respingerii cererii.

(3) În situația în care documentele depuse sunt incomplete, ilizibile sau se constată depunerea acestora într-o formă necorespunzătoare, precum și în cazul lipsei unor documente se solicită completarea ori înlocuirea acestora, după caz.

Art. 22. — (1) Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a uneia dintre condițiile prevăzute în prezenta normă atrage respingerea cererii de avizare definitivă a modificării contractului de societate.

(2) Avizul definitiv sau decizia de respingere, scrisă și motivată, se comunică solicitantului în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la adoptare.

(3) Decizia de respingere poate fi contestată în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data comunicării ei, în conformitate cu prevederile Legii nr. 554/2004.

Art. 23. — (1) În ziua lucrătoare următoare comunicării avizului definitiv, administratorul publică pe pagina proprie de internet un anunț prin care se aduce la cunoștința participanților modificarea contractului de societate, precum și actul adițional la contractul de societate, în forma actualizată.

(2) În cazul în care A.S.F. emite decizie de respingere, administratorul publică pe pagina proprie de internet, în ziua următoare primirii deciziei, un anunț prin care se aduce la cunoștința participanților faptul că modificarea contractului de societate nu mai are loc.

CAPITOLUL IV

Autorizarea fondului de pensii administrat privat

SECȚIUNEA 1

Condiții de autorizare

Art. 24. — În vederea autorizării fondului de pensii administrat privat, la momentul depunerii cererii de autorizare acesta trebuie să îndeplinească cumulativ, condițiile prevăzute de Lege, precum și următoarele:

a) fondul să fie constituit prin contract de societate, contract întocmit cu respectarea prevederilor prezentei norme privind conținutul minim;

b) administratorul să fie autorizat de A.S.F. sau de autorități similare dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European;

c) administratorul să aibă prospectul schemei de pensii private autorizat de A.S.F., în condițiile Legii și ale normelor emise în aplicarea acesteia;

d) actul individual de aderare la fondul de pensii administrat privat să fie avizat de A.S.F., în condițiile Legii și ale normelor emise în aplicarea acesteia;

e) depozitarul activelor fondului de pensii administrat privat să fie avizat de A.S.F., în condițiile Legii și ale normelor emise în aplicarea acesteia;

f) auditorul financiar al fondului de pensii administrat privat să fie avizat de A.S.F., în condițiile Legii și ale normelor emise în aplicarea acesteia;

g) membrii fondatori ai fondului de pensii administrat privat îndeplinesc condițiile pentru a deveni participanți conform prevederilor Legii și ale normelor emise în aplicarea acesteia.

SECȚIUNEA a 2-a

Documentația necesară pentru autorizarea fondului de pensii administrat privat

Art. 25. — Decizia de autorizare a fondului de pensii administrat privat se eliberează în baza unei cereri pentru autorizarea fondului de pensii administrat privat, întocmită de către administrator conform anexei.

Art. 26. — Cererea de autorizare a fondului de pensii administrat privat se depune de către reprezentantul legal al administratorului la A.S.F., însoțită de următoarele documente, în copie:

a) documentul care atestă autorizarea ca administrator de fonduri de pensii, eliberat de către A.S.F. sau de către autorități similare dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, după caz;

b) contractul de administrare încheiat între administrator și membrii fondatori ai fondului de pensii administrat privat și care intră în vigoare la data autorizării acestuia;

c) contractele de depozitare și custodie încheiate între administratorul fondului și depozitar, contracte încheiate sub condiția autorizării fondului de pensii administrat privat și care intră în vigoare la data autorizării acestuia;

d) contractul încheiat între administratorul fondului și auditorul financiar, pentru auditarea activității fondului de pensii administrat privat, contract încheiat sub condiția autorizării fondului de pensii administrat privat și care intră în vigoare la data autorizării acestuia;

e) contractul de societate de constituire a fondului de pensii;

f) actele individuale de aderare la contractul de societate prin care se înființează fondul de pensii și la prospectul schemei de pensii private;

g) copia actului de identitate al fiecărui membru fondator al fondului de pensii administrat privat, a cărei conformitate cu originalul este certificată de titular, prin semnătură olografă, pe aceeași pagină pe care este reprodusă imaginea prin copiere;

h) documentația necesară pentru a dovedi îndeplinirea de către fiecare dintre membrii fondatori a condițiilor prevăzute de Lege și de normele emise în aplicarea acesteia, pentru a deveni participant.

Art. 27. — A.S.F. poate verifica orice aspect legat de cererea de autorizare a fondului de pensii administrat privat, fiind îndreptățită să se adreseze autorităților competente sau să solicite alte documente și informații din alte surse.

SECȚIUNEA a 3-a

Procedura de aprobare sau respingere a cererii de autorizare a fondului de pensii administrat privat

Art. 28. — (1) A.S.F. verifică dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de Lege și de prezenta normă, avizează contractul de societate și hotărăște, în termen de 30 de zile calendaristice, aprobarea sau respingerea motivată a cererii de autorizare a fondului de pensii administrat privat.

(2) Decizia de aprobare a cererii de autorizare a fondului de pensii administrat privat se comunică administratorului în termen de 5 zile calendaristice de la data adoptării acesteia de către A.S.F.

Art. 29. — (1) Orice solicitare a A.S.F. de informații suplimentare sau de modificare a documentelor prezentate inițial întrerupe termenul prevăzut la art. 28 alin. (1), un nou termen începând să curgă de la data depunerii respectivelor informații sau modificări, depunere care nu poate fi făcută mai târziu de 30 de zile calendaristice de la data solicitării A.S.F., sub sancțiunea respingerii cererii de autorizare.

(2) În situația în care documentele depuse sunt incomplete, ilizibile sau se constată depunerea acestora într-o formă

necorespunzătoare, precum și lipsa unor documente, se solicită completarea ori înlocuirea acestora, după caz.

Art. 30. — (1) A.S.F. respinge cererea de autorizare a fondului de pensii administrat privat, în condițiile prevăzute de Lege, inclusiv dacă documentația prezentată:

a) rămâne incompletă și după expirarea termenului de 30 de zile calendaristice de la solicitarea unor informații sau documente suplimentare;

b) nu este întocmită în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare;

c) conține clauze care pot prejudicia interesele participanților sau nu le protejează în mod corespunzător.

(2) Decizia de respingere a cererii de autorizare a fondului de pensii administrat privat, scrisă și motivată, se comunică în termen de 5 zile calendaristice de la adoptarea acesteia.

(3) Decizia de respingere poate fi contestată în termen de maximum 30 de zile de la data comunicării ei, în conformitate cu prevederile Legii nr. 554/2004.

Art. 31. — O nouă cerere de autorizare poate fi adresată A.S.F. numai dacă au fost remediate deficiențele care au constituit motivele de respingere a cererii inițiale.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 32. — (1) Toate documentele depuse la A.S.F. sunt numerotate, semnate pentru conformitate de către reprezentanții legali ai solicitantului și sunt însoțite de un opis în care acestea sunt menționate.

(2) Toate documentele și informațiile prevăzute în prezenta normă se transmit în limba română, iar documentele emise într-o altă limbă vor fi depuse în original, în formă autentică, după caz, împreună cu traducerea legalizată.

Art. 33. — Anexa face parte integrantă din prezenta normă.

Art. 34. — (1) Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei norme se abrogă Norma nr. 4/2007 privind autorizarea fondului de pensii administrat privat, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 22/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 16 martie 2007, cu completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Mișu Negrițoiu

București, 17 decembrie 2015.
Nr. 22.

ANEXĂ

CERERE pentru autorizarea fondului de pensii administrat privat

1. Denumirea fondului:		
2. Denumirea administratorului solicitant:		
3. Împuternicit:
	(numele, prenumele și funcția)	(numărul de telefon)
4. Persoana de contact:
	(numele, prenumele și funcția)	(numărul de telefon)
5. Certificat de înregistrare al administratorului eliberat de către Oficiul Național al Registrului Comerțului: (seria, numărul și data emiterii)		
6. Cod unic de înregistrare al administratorului la Oficiul Național al Registrului Comerțului:		
7. Documentul care atestă autorizarea de administrare emisă de către A.S.F. sau de către autorități similare dintr-un stat membru al Uniunii Europene ori aparținând Spațiului Economic European:		
(numărul și data emiterii)		
8. Decizia de autorizare a prospectului schemei de pensii private emisă de către A.S.F.:		
(numărul și data emiterii)		
Semnătura împuternicit:.....		
Data:		
FALSE DECLARAȚII SAU OMISIUNI INTENȚIONATE ALE UNOR FAPTE POT CONSTITUI ÎNCĂLCĂRI ALE LEGII PENALE		

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2016 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2016 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

